

Sid 2 | **LEDAREN:** Församlingar kan frestas tumma på sitt förvaltningsförfarande för att få lokala lösningar. Men det är likväl en förbjuden körriktning, för allas bästa.

TORSDAG 19 JANUARI. NR 3/2017

Gå inte, förändra i stället!

Sidan 2

Är det schyst att missionera?

Sidan 8

Lika delar debatt och gemenskap

Sidan 10

Efter flykten

Sidan 6

► **DENNA VECKA:** TYSTNADEN TALAR – BILAGA FRÅN SNOAN

Obehörig får jobba ett år i taget

Domstol upphäver treårig anställning av tf ungdomsarbetsledare i Karleby.

Sidan 4

Följer Jesus på tre språk Sidan 20

Katolska högern väcker oro i sekulärt Frankrike

Sidan 5

Svar på tal av John Vikström

Sidan 19

Kors-tecknet tillhör alla

Sidan 7

Född nyfiken

Sidan 12

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ett domslut för allas bästa

FÖRVALTNINGSDOMSTOLEN har gett Karleby svenska församling bakläxa på sitt sätt att hantera en visstidsanställning. Även om beslutet som Kp rapporterar om på nyhetsplats den här veckan är specifikt, så är problematiken det inte. Därför är det viktigt att uppmärksamma utslaget också i andra församlingar.

Konkret handlar det om att församlingen anställt en icke-behörig medarbetare interimistiskt för en tid som överstiger det juridiskt acceptabla. I det här fallet handlar det om en treårig tf-anställning. Domstolen drar paralleller till undervisningsväsendet och konstaterar att ett år är den maximala tiden för en visstidsanställning. Sedan måste tjänsten ledigförklaras på nytt. Även om det är ett tråkigt utslag för de inblandade är det ett viktigt sådant. Tanken bakom handlar om att trygga både anställda och arbetsgivare. God förvaltning är obarmhärtigt bokstavstrogen.

DET FINNS många orsaker till att det kan slinta i noggrannheten med förvaltningen. Ofta handlar det om att vilja och verklighet inte möts. Trots att man gör allt enligt boken kommer det inga behöriga sökande, eller några sökande alls, till en ledig tjänst. Alternativt kan församlingen, eller vilken annan offentlig arbetsgivare som helst, vara inne i ett skede där ett jobb visserligen ska skötas akut men riskerar att förändras inom en nära framtid. Dessa är undantag som också juridiken erkänner som argument för visstidsanställningar. Men grunden är benhård: ett provisorium är ett provisorium och får inte vara för länge. Det som helt enkelt inte är tillåtet är att visstidsanställa någon för länge, eller med metoder som gör att visstidsanställningen i själva verket är en fast sådan.

NÄR DET gäller utannonseringen av ett ledigt jobb borde det också finnas transparens.

Kyrkolagen stadgar att det ska göras känt på arbetsgivarens anslagstavla för offentliga meddelanden när en tjänst är ledig "samt vid behov på något annat sätt som arbetsgivaren bestämmer". Det här är ett minimikrav, som med dagens ögon ter sig rätt stenålders. Även om det är självklart att anslaget ska finnas just där, som den ultimata back-upen av vad som sker i en offentlig institution, så vet vi att "anslagstavlor" för länge sedan flyttat ut i det digitala offentliga rummet. Det juridiska fluffet om arbetsgivarens avvägning tillåter visserligen en snäv tolkning. Men borde det inte vara självklart för en församling att utnyttja alla kanaler för att få ut beskedet om att ett jobb är ledigt? Inte enbart för att hitta behöriga personer som inte annars skulle se annonsen, men framför allt därför att församlingen behöver vara en öppen gemenskap och för att en sådan signal onekligen tolkas som det rakt motsatta.

RAMARNA förändras också för församlingarnas arbete, ibland av dramatiska yttre orsaker, som i Karleby. Specifika behov kan te sig akuta, bristvaror kan tyckas konstanta. Förvaltningskraven består ändå – och det trots allt, för allas bästa.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

"God förvaltning är obarmhärtigt bokstavstrogen."

PROFILEN: MAX MANNOLA "Kyrkan behöver sina liberala medlemmar."

Vill göra dörren bred

Han vet nästan allt om Eurovisionsschlagerfestivalen, han jobbar med trafikplanering och kallar sig hellre tvåspråkig än finlandssvensk. Dessutom vill han förändra kyrkan. – Jag hoppas att alla som vill att samkönade par ska få vigas i kyrkan väljer att stanna kvar i den.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Under intervjun med **Maximilian "Max" Mannola** ställs han inför den svåraste frågan när jag, strax innan han ska stiga på tåget, vill veta vilken sång som är hans favorit av alla tiders Eurovisionslåtar.

– Finland? Loiris *Huilumies* är 1980. Eller menar du alla? Det är svårt att välja en ... Serbiens vinnarlåt *Molitva* som vann i Helsingfors år 2007 är toppen. Andra superbra vinnare är Frankrikes *L'oiseau et l'enfant* 1977 och Danmarks *Dansevis* 1963. Italiens *Si* kunde ha vunnit över Waterloo år 1974. Turkiet hade en underbar ballad år 1975, *Seninle bir dakika*, fast den kom sist.

Sedan kommer tåget, trots att Max Mannola bara hunnit börja uppräkningsen.

Mannola har nyss börjat jobba för Esbo stad som vikarie för den som ansvarar för stadens cykelvägsinfrastruktur, och pendlar dagligen med tåg mellan Esbo centrum och hemmet i Vanda. Hela sitt yrkesliv har han intresserat sig för miljöfrågor. I 18 år jobbade han som konsult för trafikplanering, och han är politiskt aktiv inom De Gröna.

– Det var faktiskt via De Gröna som jag först kom i kontakt med Kom alla, säger Mannola, som nyligen tagit över som koordinator för Kom alla-rörelsen i Borgå stift.

Kom alla-rörelsen är ett partipoli-

tiskt obundet nätverk som arbetar för större öppenhet inom kyrkan och som särskilt engagerar sig inför församlings- och kyrkomötesval. Nätverkets mål är att arbeta för större tolerans framför allt då det gäller kvinnliga präster, fränksilda och sexuella minoriteter.

– Jag är själv en moderat och liberal kristen, jag ber ofta till Gud och jag tror att kyrkan har en uppgift i vårt samhälle och vill försvara dess existens. Jag tror inte att Bibeln är ofelbar, den är ju skriven av människor, så man ska inte tolka den alltför bokstavligt.

Vill ha en folkkyrka

Max Mannola har många vänner inom hbtq-kretsar – många av dem har han träffat tack vare sin Eurovisionshobby.

– Visste du inte att det fanns en finländsk Eurovisionsklubb? Vi ordnar träffar och samlas bland annat på kryssningar. Där har vi en DJ som bara spelar Eurovisionslåtar – och så sjunger vi naturligtvis karaoke!

Hans eget Eurovisionsintresse vaknade år 1980 då han såg sin första tävling.

– Det var det året Irland vann med **Johnny Logans** *What's another year*, minns han.

På den tiden bodde familjen Mannola i Luxemburg på grund av pappans jobb inom banksektorn. Max Mannola har läst franska under hela sin skol-

gång, både i Luxemburg och hemma i Finland, och är flytande på tre språk – kanske fyra om han räknar med engelskan.

Men han har också rötter i den finlandssvenska kyrkliga ankdammen.

– Min mormors morfar **Herman Råbergh** var biskop under åren 1892–1920, innan Borgå stift grundades.

När han som barn gick i skola i Luxemburg tyckte hans mamma att han gott kunde delta i den katolska religionsundervisningen.

– Senare, när jag flyttade till Europaskolan som var större, hade vi egen protestantisk religionsundervisning för fyra elever.

Han gillar folkkyrkotanken – det att kyrkan finns till för alla, också för

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599
Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Emelie Melin
tfn 040 831 6545
Johan Sandberg (Österbotten)
tfn 040 831 3599
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Parabild: Christa Mickelsson

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

dem som inte är superengagerade i dess verksamhet.

– Och nu när den nya äktenskapslagen snart träder i kraft vill jag vara med och jobba för att kyrkan ska börja viga samkönade par.

Bland annat biskop **Björn Vikström** har talat för möjligheten att kyrkan skulle ge upp vigselrätten, detta för att komma undan de slitningar som den nya äktenskapslagen leder till inom kyrkan. Men Mannola tycker inte att det är en god idé.

– Jag vill inte att kyrkan avstår från vigselrätten, och mina skäl är mest pragmatiska. Den kyrkliga vigseln är en viktig orsak till att många är medlemmar i kyrkan. Jag vill att alla slags människor ska inkluderas i kyrkans

MAX MANNOLA är frankofil. – Jag vill kämpa emot engelskans dominans. Det är väldigt synd att så många artister numera sjunger sina Eurovisionsbidrag på engelska. Det blir så mycket tråkigare.

verksamhet – dessutom tycker jag att kyrkliga vigslar är stiliga, ler han.

Ingen gummistämpel

Max Mannola är kommunalpolitiskt aktiv, men han sitter också med i församlingsrådet i Vanda svenska församling. Han har alltså erfarenhet av både kommun och kyrka som byråkratiska strukturer.

Vilken är din erfarenhet av att vara aktiv lekman i kyrkan?

– Det är en intressant helhet, svarar han diplomatiskt.

– Jag tycker nog att kyrkan är en tungrodd organisation. Kunde man kanske klara sig med en lite lättare struktur?

Ett konkret förslag som han kommer med är att skära ner antalet församlingsrådsmedlemmar i små församlingar. Då skulle man kanske slippa sämjovalen.

– Om det finns flera grupper som representerar olika åsikter och nästan alla kommer in har ju valresultatet ingen inverkan på gruppernas storlek.

Just nu hoppas han att alla som funderar på att lämna kyrkan inte skulle göra det på alltför lätta grunder.

– Kyrkan behöver sina liberala medlemmar, och min erfarenhet är att en aktiv lekman faktiskt kan vara med och påverka. Inom Borgå stift bör vi satsa på åsiktslistor i stället för till exempel regionala listor i såväl kyrkomötes-, stiftsfullmäktige- och församlingsval.

MAXIMILIAN ”MAX” MANNOLA

FAMILJ: FRU OCH FEMÅRIG SON.

ARBETAR MED TRAFIKPLANERING.

NY KOORDINATOR FÖR RÖRELSEN KOM ALLA I BORGÅ STIFT. ÖNSKAR SÄRSKILT FÅ KONTAKT MED PERSONER SOM VILL AKTIVERA SIG INOM KOM ALLA-NÄTVERKET PÅ OLIKA HÅLL I STIFTET. KONTAKT: MAX.MANNOLA@GMAIL.COM

Reformationen främjade läskunnighet

SKOLA. När finlandssvenska religionslärare samlades på Lärkkulla förra veckan var reformationens inverkan på skola och bildning ett huvudtema. Biskop emeritus **Gustav Björkstrand** höll föredrag under seminariet ”Från läskunnighet till läsplatta”.

– En av Luthers viktigaste tankar var att varje kristen själv skulle kunna läsa Bibeln. Det gällde att se till att

FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Bibeln fanns på folkets eget språk och att varje kristen också kunde läsa. Reformationen hade stor betydelse för utvecklandet av skolväsendet i de nordiska

länderna, sa Björkstrand.

Under reformationen kombinerades tanken om varje människas eget ansvar för bibelläsning med den gamla kristna undervisningstraditionen.

– Undervisning har alltid hört till i de kristna församlingarna. Under de första århundradena kunde man inte döpa icke-kristna om inte de hade fått en uppfattning

om vad dopet innebar. Den traditionen har hållits obruten, även om utbildningsnivån hos väldigt många av de katolska prästerna under århundradet före reformationen var på tok för låg.

Bland Luthers många skrifter finns *Postillan*, som skulle hjälpa präster som fått liten eller ingen träning att predika i kyrkorna.

Tack vare Luther översattes

Bibeln till bland annat svenska och finska. En egen bibel låg utom de flestas ekonomiska möjligheter, så i hemmen studerade man Luthers Lilla katekes och psalmboken. Församlingar tog på sig ansvaret för att medlemmarna lärde sig läsa och kunde centrala religiösa texter. Först år 1921 tog staten över ansvaret för folkets skolundervisning.

– Personligen tycker jag

det är ledsamt att ungdomar i dag lär sig så lite utantill. Ju mer man under de formbara åren lär sig utantill, desto större ”själaskatt” skaffar man sig. Den skatten kan bara minnessjukdomar ta ifrån en. Men det viktigaste för varje kristen är möjligheten att läsa och studera Bibeln själv, på sitt eget språk, sa Björkstrand.

■ HEDVIG LÅNGBACKA

Domslut begränsar visstidsa

DOMSLUT. Det är lagstridigt att anställa en icke-behörig person till en kyrkligt tjänst för längre än ett år i taget. Helsingfors förvaltningsdomstol upphäver Karleby svenska församlings beslut att anställa sin tf ungdomsarbetsledare för tre år.

TEXT: JOHAN SANDBERG ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Ungdomsarbetsledaren i Karleby har inte den rätta examen och är därmed inte formellt behörig för tjänsten. Han har varit anställd för ett år i taget sedan 2010, eftersom församlingen inte fått någon formellt behörig sökande.

I december 2014 lediganslogs tjänsten senast på samfällighetens anslagstavla. En person sökte tjänsten, samma person som skött den som tf sedan 2010. Men den här gången valde församlingens rådet att anställa honom på tre år.

– Det motiverade vi med att vi ville skapa kontinuitet i ungdomsarbete och ge honom arbetsro, säger kyrkoherde **Per Stenberg**. Ungdomar i en känslig ålder har svårt att förstå att deras omtyckta ungdomsarbetsledare bara blir anställd för ett år i gången. Det skapar oro bland dem.

”Församlingens ungdomsarbete kräver kontinuitet också personmässigt. Enligt församlingens rådet bedömning föreligger därför grundad anledning för visstidsanställningen. Eftersom han arbetat som ungdomsarbetsledare i församlingen i sex år är han väl förtrogen med sina arbetsuppgifter och uppskattad av barnen och ungdomarna. Det är till deras fördel att han får fortsätta”, konstaterar församlingens rådet i sitt utlåtande till förvaltningsdomstolen.

Kyrkokartan i Karleby har ritats om de senaste åren i och med att med **Patrick Tiainen** frikyrka Word of Faith inträtt på scenen. Den har utövat en dragningskraft på ungdomarna i Karleby. Det som inte nämns eller sägs någonstans i klartext, men som trots det väger tungt i församlingens rådet, är att tf ungdomsarbetsledaren lyckats skapa en attraktiv verksamhet för ungdomarna. I församlingen ses den verksamheten som en motvikt till Word of Faith.

Bör aktivt söka behörig

Lars-Johan Häggblom, medlem i församlingens rådet, besvarade sig mot beslutet att anställa ungdomsarbetsledaren på tre år. Han anser att det strider mot församlingens skyldighet att aktivt söka en behörig tjänsteinnehavare.

Nu har Helsingfors förvaltningsdomstol gett Häggblom rätt.

Vad församlingen ska göra nu är i skrivande stund oklart.

– Vi har naturligtvis läst utslaget, men församlingens rådet har inte behandlat det ännu, säger Stenberg.

Han har heller inte gjort sitt förslag till församlingens rådet. Men han ser två möjligheter att gå vidare; att man besvärar sig till Högsta förvaltningsdomstolen eller att man fogar sig i beslutet. Fogar man sig i det kommer tjänsten sannolikt att lediganslösas.

Biskopsmötet har fastställt behörighetskraven som gäller församlingarnas ungdomsarbetsledare. Kraven är antingen yrkeshögskoleexamen (210 studiepoäng) inom social- och hälsovårdsområdet (socioonom YH) eller inom det humanistiska området (socialpedagog YH). Från det kravet kan inte församlingarna avvika, konstaterar förvaltningsdomstolen.

– Vår ungdomsarbetsledare har påbörjat sina studier, men har på grund av sin familjesituation inte kunnat slutföra dem och göra sig behörig, säger Stenberg.

Anslagstavlan räcker

Förvaltningsdomstolen konstaterar att Karleby svenska församling haft svårigheter att finna behöriga sökande till ungdomsarbetsledartjänsten under en längre tid.

Det ligger ändå i det allmänna intresse att tjänsten så snart som möjligt kan besättas med en behörig person. Syftet med det offentliga ansökningsförfarandet är att trygga en trovärdig, rättvis och opartisk förvaltning och ge förutsättningar för att locka bästa möjliga personal. Det har varit möjligt att tillsätta den vakanta ungdomsarbetsledartjänsten för

viss tid på den grund att den enda sökanden inte haft behörighet för tjänsten, anser domstolen.

Domstolen konstaterar också att det i lagen saknas ledning om för hur lång tid en tjänst kan besättas med en person som saknar behörighet. Därför har domstolen i det här fallet jämfört de kyrkliga tjänsteinnehavares ställning med deras som arbetar inom den offentliga sektorn.

I lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården och undervisningsväsendet nämns att person som saknar behörighet, men som annars uppfyller kriterierna, kan anställas för högst ett år. Domstolen anser inte det vara motiverat att bedöma frågan om kyrkligt anställda på annat sätt.

Att församlingen lediganslår en tjänst endast på samfällighetens anslagstav-

KYRKAN MEDLEMSANTAL

50 100 lämnade kyrkan i fjol

I slutet av år 2016 hade Finlands evangelisk-lutherska kyrkan 3 956 277 medlemmar. 71,9 procent av finländarna hörde till den lutherska kyrkan. Jämfört med siffrorna för ett år sedan sjönk medlemsantalet med en procentenhet.

50 100 finländare lämnade kyrkan i fjol. Under samma tidsperiod fick kyrkan 17 000 nya medlemmar. Under år 2016 döptes 36 600 barn, och 44 800 kyrkemedlemmar avled. De flesta nya medlemmarna fanns i gruppen 30–39-åriga män och 20–29-åriga kvinnor.

ÅBOLAND HYROR

Kyrkan chockhöjer arrenden

Pargas kyrkliga samfällighet har mycket mark utarrenderad runt om i Pargas. Under de närmaste fem åren kommer ett flertal avtal att gå ut och i samband med det kan arrendatorerna vänta sig en kännbar höjning av hyran, rapporterar Yle Åboland. Marken kommer att värderas på nytt och utgående från värderingen tar församlingen en avkastning på fem procent. Enligt Kommunförbundets jurist som Yle talat med ligger församlingens krav inom praxis. Pengarna församlingen får in från arrendeavgifterna går bland annat till församlingens många fastigheter.

NATTVARD SKATT

Nattvardsvinet kan få skatt

Finansministeriet och Social- och hälsovårdsministeriet ska utreda en eventuell skatt för nattvardsvinet i samband med att alkohollagen ses över.

Ifall skatten införs skulle det innebära en kostnad på cirka 160 000 euro för de evangelisk-lutherska församlingarna.

– Det är en liten summa för staten, men en stor summa för församlingarna, säger kyrkostyrelsens kanslichef **Jukka Keskitalo** till tidningen Keskisuomalainen som var först med nyheten.

nställning

”Börjar vi fråga kraven på behöriga tjänsteinnehavare kommer vi att skjuta oss själva i foten.”
Björn Vikström

la har förvaltningsdomstolen inget att anmärka på – då under förutsättning att man beaktat ansökningstidens minimilängd fjorton dagar. Det har man gjort i Karleby. Lagen säger att man ska lediganslå tjänster på arbetsgivarens anslagstavla för offentliga meddelanden samt vid behov på något annat sätt som arbetsgivaren bestämmer.

Svårt rekrytera till utbildningarna
Biskop **Björn Vikström** har ännu inte stiftat bekantskap med utslaget.

– Det är svårt att uppslatta vilka följder det här domslutet får för församlingarna i stiftet, säger han. Men jag räknar med det kommer att beaktas i församlingarna.

Han ser en spänning mellan församlingarnas vilja att hålla fast vid duktiga vikarier och vikten av att folk ska studera.

– Det är redan nu svårt att rekrytera folk till de kyrkliga utbildningarna, och börjar vi fråga kraven på behöriga tjänsteinnehavare kommer vi att skjuta oss själva i foten.

Enligt biskopen är grundregeln därför att tjänsterna ska lediganslå varje år tills man får en behörig anställd.

– Den ska vi följa oavsett hur duktiga vikarier vi har.

Han utesluter inte möjligheter att det kan finnas särskilda fall då det är motiverat att en obehörig person anställs för längre period än ett år.

– Det kan till exempel vara inför en strukturförändring där man inte med säkerhet vet om tjänsten kommer att finnas kvar i framtiden.

Biskopen är också tveksam till tendensen att församlingarna skapar skraddarsydd kombinationstjänster med tanke på att kunna anställa en viss person.

CAROLINE FOUREST, författare och debattör, vill inte förlora det konfessionslösa samhället. FOTO: JF PAGA-GRASSET

Vinner Fillon vinner katolicismen

FRANKRIKE. Högers kandidat i det kommande franska presidentvalet, François Fillon, får många att undra om det sekulära samhället kan sättas på spel.

TEXT: JOHAN TOLLGERDT

Kommer högers kandidat **François Fillon** att låta religionen styra politiken och samhället, om han väljs till näste president i Frankrike?

Det är frågan många ställer sig inför det franska presidentvalet i maj 2017.

– Om Fillon vinner kommer katolicismen att få en större plats i samhället, tror en av landets mest kända debattörer **Caroline Fourest**, som föreläst i Norden flera gånger.

Hon är aktuell med boken *Génie de la laïcité*, (Det bästa med konfessionslösheten). I den speglar hon fördelarna med det konfessionslösa franska samhället och jämför det med USA, där religionen inte begränsats på samma vis.

– Inte minst inom undervisningen kan privata katol-

ska skolor komma att få högre statliga bidrag genom Fillon, säger hon.

Fourest tycker inte det vore en bra utveckling.

– Nej, för vill katolikerna ha en större bit av kakan kommer muslimer och judar att kräva samma rättigheter senare, säger hon och menar att det kan försvåra respekten mellan människor med olika religion.

– I ett land som härjas av attentat kan en sådan utveckling bara splittra landets invånare ännu mer.

Att Fillon är omdebatterad beror på att han för tillfället anses ha störst chanser att vinna valet.

– Fillon är den förste politiker på flera decennier som insett att katolikerna utgör en stark väljarkår, förklarar **Françoise Siri** på katolska dagstidningen *La Croix*.

I höst är Siri aktuell med boken *Réflexion sur mon échec* (Tankar om mitt misslyckande) som hon skrivit med kände tidningsredaktören **Jean-François Kahn**.

– Den starkt troende François Fillon har fått öppet stöd av reaktionära ka-

tolska rörelsen *Manif Pour Tous*, även om den inte företräder alla troende katoliker, förklarar hon.

Rörelsen protesterar mot olika frågor som främst berör homosexuellas rättigheter. Den samlar flera hundra tusen anhängare.

– Väljs jag till president ska jag snabbt gå rörelsens mål till mötes, har Fillon själv sagt i media.

Han vill även försvåra möjligheterna för samkönade par att adoptera barn.

– När religionen sticker ut känner många i Frankrike att demokratin är hotad, förklarar tidningsförsäljaren **Abdel Salif** i Paris.

Själv är han muslim men som så många andra har han valt att inte öppet visa sin tro.

Samma dag som François Fillon valdes till högers kandidat framträdde hans taleskvinna **Valérie Boyer** med ett kors runt halsen. Det var synligt placerat över blusen, vilket genast orsakade enorma protester.

– Fast varför denna kritik? Jag tar aldrig av mig korset. Det är ett armeniskt kors, svarade Boyer som utmärkt

sig genom att vara emot samkönade äktenskap.

Men bara någon timme efter den utbredda kritiken gömde hon korset under blusen i den långa tv-sändningen.

– Alla katolska väljare kommer inte att rösta på Fillon. Många anser att han är för reaktionär. Det är inte säkert att han vinner valet, säger **Françoise Siri** på *La Croix*.

KONFESSIONSLÖST SAMHÄLLE

• **Då många** politiker och filosofer ansåg att den katolska kyrkan hade för mycket makt i Frankrike, röstades det konfessionslösa samhället igenom 1905.

• **Under 2000-talet** har lagen förstärkts genom att t.ex. förbjuda synliga kristna kors, judisk kippa, muslimsk slöja och sikers turban i landets skolor.

• **Även om** lagen om konfessionslöshet är mycket stark, är det inte förbjudet att bära religiösa symboler på gatan eller om man framträder i TV.

PAKISTAN HÄDELSE

Analfabet anklagad

Polisen i Lahore, Pakistan, samlar in fingeravtryck och prover på handstilar för att lösa ett fall där en kristen man anklagas för hädelse. Proverna tas av både kristna och muslimer. Den anklagade riske-

rar dödsstraff eller upp till tio års fängelse för att man funnit sidor som rivits ur Koranen utanför hans hem. På sidorna påstås han ha skrivit sitt namn. Mannen är analfabet och kan inte ens skriva. Kristna i Pakistan är också medvetna om den fara det utgör att riva Koranen.

Mannen har under flera år haft en förbönstjänst som både kristna och muslimer sökt sig till.

Den anklagade är nu fängslad, liksom hans familj. Att familjen fängslats är ”för deras egen säkerhet”. Familjens representanter arbetar för att få dem fria.

NORGE FOLKKYRKA

Kyrkan skild från staten

Norska kyrkan har genomgått den största organisatoriska förändring sedan reformationen: Från och med 1 januari är den evangelisk-lutherska kyrkan i Norge inte längre en statskyrka. Istället inför

man nu en liknande folkkyrkomodell som vi har i Finland.

Det innebär bland annat att staten inte längre är arbetsgivare för de drygt 1 600 prästerna och andra anställda inom Norska kyrkan. Kyrkomötet blir Norska kyrkans högsta organ.

– Jag tror man kommer att uppleva ett större behov av frivilligt engagemang. Medlemmarna kommer också i större grad få bidra till att finansiera verksamheten, säger norska kyrkorådets ordförande **Jens-Petter Johnson** till tidningen *Världen* idag.

Vi riskerar förlora en hel generation

FLYKTINGAR. Grekland har bråttom med att ordna utbildning för 14 000 flyktingbarn som flera år varit utanför skolan. I december beslöt EU att medlemsländerna kan börja skicka tillbaka flyktingar till Grekland. Det är fel främst mot barn och unga, säger Helena Sandberg från Kyrkans Utlandshjälp.

TEXT: ERIK NYSTRÖM FOTO: VILLE NYKÄNEN

Afghanska **Mino Sisalem** ler förstulet åt den bittra ironin i sin flykt.

Vi traskar på den livliga gatan utanför Athens största flyktingläger Eleonas och måste prata högt för att överrösta den livliga lastbilstrafiken. Vi är bara några metrohållplatser från stadens hjärta, Syntagmatorget.

Det sägs att den grekiska filosofen Platon undervisade sina elever under de blomstrande olivträden i Eleonas. I dag är området en ogästvänlig dystopi av industribyggnader.

Sisalem flydde från Afghanistan för sex år sedan. Våldsamheterna var som värst efter talibanstyrets fall och hennes familj bestämde sig för att fly till ett säkrare ställe – nämligen Syrien.

– Min man fick ett jobb som bilmekaniker i Damaskus och då verkade allting bra, säger hon.

När Syriens blodiga inbördeskrig drog ut på tiden var Sisalems man en av de hundratusentals män som år 2015 gav sig ut på en farofylld färd till Europa för att bereda vägen för sin familj. Resan tar flera månader beroende på hur stor del av vägen de måste gå till fots. Till slut nådde han Tyskland.

– Vi ville någonstans där det finns jobb och en framtid för våra barn, säger hon.

De är i Grekland för att stanna

Under år 2015 var Eleonas bara en anhalt för främst unga män som samlade krafter inför den fortsatta resan mot Norden eller Tyskland. I fjol våras anlände deras familjer, och framför allt fler barn än tidigare.

– De kom för att återförenas med sina pappor eller bröder, säger utbildningsexpert **Helena Sandberg** som jobbat för Kyrkans Utlandshjälp i Grek-

”Människorna på lägret är oroliga för framtiden. Vi vill inte bara stanna här för att äta och sova. Just nu har våra liv inget syfte.”

Ahmed Fawad

land. Men 60 000 personer fastnade i Grekland när EU stängde den så kallade Balkanrutten till norra Europa och slöt ett avtal med Turkiet för att hindra fler från att komma.

Flyktingarna skulle omplaceras från Grekland till andra EU-länder och desam trots allt tog sig över skulle skickas tillbaka till Turkiet. Planen har varit ineffektiv och bara en bråkdel har lämnat landet.

– Grekland har långsamt insett att många är här för att stanna, säger Sandberg.

Behandlingen av asylsökningar fortskrider långsamt. De flesta kommer inte att få besked på minst ett halvår. Därför är tiden inte mogen för fler flyktingar, säger Sandberg.

Ändå beslöt EU i december att medlemsländerna kan börja skicka tillbaka flyktingar till Grekland i enlighet med Dublinförordningen. Motiveringen var att förhållandena på flyktinglägren förbättrats.

– Hur många gånger ska speciellt barn och unga ryckas upp och kastas ut i det okända? De har redan uthärdat månader och år av ständig förändring och instabilitet, säger Sandberg.

Undervisningen ger hopp

För de splittrade familjerna på olika håll i Europa är sociala medier ovärderliga. Invånarna i Eleonas har därför en trådlös internetuppkoppling.

Sisalem plockar fram sin smarttelefon för att ringa upp sin man på Skype.

– Han ligger hemma med en förkylning, förklarar hon och slår på ett videosamtal.

Dottern **Maryam**, 11, vinkar ivrigt när pappa hälsar alla från sin säng.

Vid lägrets portar går Sisalem runt med telefonen till sina vänner, 35-åriga **Ahmed Fawad** och hans 8-åriga dotter **Fatima**. Också **Mohammad** och **Farah** och deras son, 13-åriga **Amir**, får hälsningar.

Familjerna har kommit varandra nära genom barnens dagverksamhet. Kyrkans Utlandshjälp förbereder barnen för skolan med stödundervisning, modersmålslektioner och andra aktiviteter. En del av eleverna går redan i den så kallade integrationsklassen som arrangeras av den grekiska staten om eftermiddagarna.

Undervisningen får Maryam att bubbla av framtidsvisioner.

– Jag älskar datorer och teknik. Jag

8-ÅRIGA FATIMA och 11-åriga **Maryam** leker. Flickorna har lärt känna varandra i dagverksamheten som Kyrkans Utlandshjälp finansierar.

vill bli fotograf eller läkare för hjärt- och kärlsjukdomar, säger hon.

Två år borta från skolan

Flyktingbarnen har i medeltal varit borta från skolan i två år, och särskilt bland syrierna finns det flera som aldrig gått i skolan under snart sex år av krig. Det betyder att många inte ens lärt sig sitt modersmål.

– Det är en stor utmaning att lära sig många språk på en gång. Här handlar det dessutom om tre alfabet: först arabiska eller farsi och sen ännu engelska och grekiska, säger Sandberg.

De grekiska skolorna började ta emot flyktingar i oktober, men ännu går bara kring tusen av sammanlagt 14 000 barn i skolpliktsåldern i skolan. Ännu i november var målet att alla skulle ha börjat innan årets slut.

Orsakerna till förseningen är såväl

ekonomiska som politiska. Ekonomiskt sett är Grekland kanske det sämst utrustade landet i Europa till att tackla flyktingsituationen. I stort sett är samhället välvilligt inställt mot flyktingarna – men de som inte vill att flyktingbarnen börjar skolan har protesterat vid skolorna.

– Föräldrar är till exempel oroliga för sjukdomar. Myndigheterna och andra organisationer jobbar hårt med att försäkra dem om att flyktingarna har vaccinerats, säger Sandberg.

Ju längre de måste vänta på att fortsätta med skolan, desto svårare blir det att börja igen, säger hon.

– Utan utbildning har de ingen framtid och inget hopp. Vi riskerar att förlora en hel generation.

Vuxna bryr sig främst om barnen

Eleonas är ett av de bättre utrustade lägren i landet. De över 2 000 invånarna bor

VÄRLDEN FÖRFÖLJELSE

Fler kristna dödades för sin tro förra året

Förföljelsen av kristna har ökat på global nivå för fjärde året i rad. Det visar den årliga rapport som den kristna evangeliska hjälporganisationen Open Doors

publicerade förra veckan. – De siffror vi visar i dag pekar på att en våg av religiös nationalism sveper över världen, säger **Lisa Pearce** som är vd för Open Doors i Storbritannien och Irland.

Rapporten baserar sig på information som samlats in från människor som är

verksamma på fältet och från oberoende experter, skriver tidskriften Signum.

I rapporten framgår att kristna dödades för sin tro i fler länder än någonsin tidigare. Flest dödliga attacker mot kristna skedde i Pakistan, fler än i norra Nigeria. Under fjolåret upplevde också Mexiko en

våldsvåg mot kristna där på 23 kristna ledare mördades.

För 16:e året i rad betecknas kommunistdiktaturen Nordkorea som ”den värsta platsen på jorden för kristna”. Om staten upptäcker att en person är kristen kan han eller hon hamna i ett av de här-

da koncentrationsläger där upp till 75 000 kristna uppskattas lida svåra kval.

På listan över de tio länder där kristna förföljs mest finns Somalia på andra plats, följt av Afghanistan, Pakistan, Sudan, Syrien, Irak, Iran, Japan och Eritrea. Alla länder på tio i topp-listan

finns i Asien och Afrika.

Open Doors uppger att den ökade förföljelsen mot kristna i Asien är alarmrande. I världens näst mest befolkade land Indien rapporteras om femton olika attacker mot kristna varje vecka. Mörkertalen befaras vara höga.

CHRISTA MICKELSSON

VÅGA FRÅGA

Har vi förlorat korstecknet?

JAN-ERIK NYMAN är prost och pensionerad kyrkoherde och svarar på läsarförfrågor om tro och kyrka.

Prästen i lutherska kyrkan gör korstecknet men sällan församlingen – varför är det så? Varför lär man inte ut korstecknet till alla? Och gör katoliker och protestanter korstecknet på olika sätt?

ATT TECKNA sig med korsets tecken är en mycket gammal kristen sed. Redan under den kristna kyrkans första århundraden var det vanligt att man välsignade sig genom att göra ett korstecken.

I samband med mässan föreskriver Kyrkohandboken korstecken vid den inledande välsignelsen, vid nattvardens instiftelseord och vid den avslutande välsignelsen. Vid dop och vigsel görs korstecken över barn och brudpar och vid jordfästning formas de tre skovlarna mull ofta som ett kors på kistan.

ATT PRÄSTER i liturgin tecknar församlingen eller enskilda med korsets tecken upplevs väl av de flesta som helt naturligt. Men att teckna sig själv med korsets tecken har ibland förorsakat frågor i den finländska lutherdomen då man på sina håll uppfattat bruket som en eftergift åt det katolska.

Ett faktum är att det inte är fråga om någon eftergift åt något håll alls. I Hustavlan (i Katekesen) undervisar Luther hur en husfader ska lära sitt husfolk att nedkalla välsignelse över sig morgon och afton. Bönen ska inledas med att man signar sig med det heliga korsets tecken. Trots denna 1500-talsundervisning har i samma sammanhang i vår kyrkas Katekes från 1948 signandet med korsets tecken ersatts med uppmaningen att knäppa händerna. Men i Katekesen från 1999 är korstecknet tillbaka.

”I Katekesen från 1999 är korstecknet tillbaka.”

I FÖRSAMLINGAR med liturgiskt medvetna präster har man nog lärt församlingen att teckna sig med korsets tecken medan man i andra församlingar inte lagt lika stor vikt vid detta bruk.

När man i den västliga kyrkan, alltså i den romerska och den protestantiska, tecknar sig med korsets tecken för man handen från pannan till bröstet och från vänster axel till den högra. I den östliga kyrkan, alltså den ortodoxa, tecknas korset från pannan till bröstet och från höger axel till den vänstra.

Att använda korstecknet har genom tiderna förekommit i både liturgiska och mera vardagsnära sammanhang. Folkloristerna kan berätta om hur husmödrar i vårt land ännu för inte så länge sedan tecknade korsets tecken i den nyknådade degen och att husbönderna ritade in ett korstecken i den lagrade säden i bodarna.

NÄR MAN FUNDERAR över hur, när, och var korstecknet ska utföras är det hälsosamt att påminna sig Johannes Chrysostomos (345–407 e. Kr.) ord: ”Men du får inte bara göra korstecknet med fingrarna utan framför allt med hjärtat, fylld av tro”.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

MINO SISALEMS man bor i Tyskland och hon tar ensam hand om barnen.

13-ÅRIGA AMIR vill läsa matematik och fysik, och drömmer om att bli astronaut

har våra liv inget syfte, säger Fawad.

Invånarna i Eleonas är till största delen afghaner. Syrier har goda chanser att få asyl genom EU:s omplaceringsprogram, medan afghanernas möjligheter är små. Som afghansk flykting från Syrien vet Mino Sisalem inte vad hon har för chanser att få stanna i Europa. Hon hoppas bara att Maryam får gå i skolan.

Iranska Mohammed och Farah håller med Ghambari om att det är barnens framtid som är den stora frågan. Deras 13-åriga son Amir översätter för sina föräldrar med god engelska. Han vill läsa matematik och fysik, och drömmer om att bli astronaut.

– Mina föräldrar säger att mitt liv och mina drömmar är viktigare än deras, säger Amir.

Skribenten arbetar som informatör på Kyrkans Utlandshjälp.

i baracker med uppvärmning medan en stor del av flyktingarna i norra Grekland fortfarande övernattar i tält.

– Mycket mer än det kan man inte vara glad över, säger Ahmed Fawad som är från Afghanistan. Det och sä-

kerheten, och att dottern Fatima har en bättre chans till utbildning än hemma i Kandahar.

– Människorna på lägret är oroliga för framtiden. Vi vill inte bara stanna här för att äta och sova. Just nu

PÅ TVÄREN MAY WIKSTRÖM

Vad ger dig kraft?

En god vän i ett slitsamt yrke kom häromdagen med en kommentar som tålde

att slita på. ”Vi brukar fråga de nya som börjar: Vet du vad det är som ger dig kraft utan-

för jobbet?”

Tanken är inte att den tillfrågade ska rabbla upp sina hobbyer. Tvärtom: ”Du behöver inte säga det, men vet du själv? Huvudsaken är just det.”

Vet du? Vet jag? För väldigt många är det lätt att plikten tar all den

plats som var vikt för glädjen. Visst, det är aldrig svartvitt det heller. Ibland kan den enkla uppgiften att sortera tvätt och se maskinen snurra igång vara en ren och skär tillfredsställelse också det. Men det finns risker. Hemmavärande föräldrar är typexemplet

på dem som stugar undan de egna drömmarna under hektiska småbarnsår. Till sin förvåning kan de märka att hyllan med det de själva ville är tom när det är dags att ta fram sin längtan igen.

Lika lätt är det att fylla samma plats med jobbet,

kallet, uppdraget, rollen.

Att inte hitta något svar på frågan ”vad vill jag?” är en drabbande, ensam ödemark, som kan leda till desperata försök som i värsta fall sliter ännu mer än tomheten.

Vad ger dig kraften? Talgoxen utanför köks-

fönstret? Stickkvällen med vännerna? Din samling av pilgiftsgrador?

Det finns ett personligt utrymme som är ditt, bara ditt. Där bor det kraft som du och jag kan behöva.

Nej, vi behöver inte redovisa svaret. Men däremot veta det.

LIISA MENDELIN ville göra en konkret hjälpsats under sin missionspraktik. När mottagarlandet snabbt förändrades fick hon också omvärdera sitt uppdrag och sin egen syn på mission.

HONGKONG. Bygga skolor, borra brunnar, översätta biblar. Det är en vanlig bild av mission. Men vad blir kvar av det när miljön byts från utvecklingsland till högteknologiskt affärscentra? Liisa Mendelin bodde hösten 2016 i Hongkong och funderade över vad mission egentligen är när den inte sker i ett utvecklingsland.

Vaddå mission?

TEXT: LIISA MENDELIN

FOTO: UPU LEPPÄNEN

JAG VAR ju på väg till Nepal. Till ett land präglad av jordbävningar, politisk oro, fattigdom och ett kastsystem som rättfärdigar ignorans av mänskliga rättigheter. Jag hade bett Finska Missions-sällskapet att sända mig dit på praktik eftersom jag ville vara med om konkret hjälparbete. Jag ville stå mitt i smutsen, hettan och avgaserna och vara med om att förbättra livsvillkoren på ett handgripligt sätt. Hjälpa där nöden är som störst.

Men på grund av en del visumkrångel ändrades mitt praktikland i sista stund till Hongkong.

Så stod jag plötsligt där, omgiven av skyskrapor och trendigt klädda businesskvinnor i ett av världens största affärscentra. Här fanns inga brunnar att borra och biblarna var redan översatta. Vad blir kvar av missionen när miljön inte skriker fattigdom och utsatthet?

Ofta delar man in mission i två kategorier: hjälparbete å ena sidan och evangelisation å andra sidan. När jag inte såg något akut hjälpbehov i Hongkong blev jag fundersam: är det mera fokus på spridning av evangeliet här? Det var jag inte egentligen så intresserad av att göra, av att knacka dörr med pamphletter eller spela gitarr på gatan. Jag ville ju göra, inte bara ”prata om Bibeln”.

För att vara riktigt ärlig har jag i många år varit kritisk till spridande av den egna tron. Jag har tolkat ordet missionera i dess mest negativa bemärkelse: att komma med en ”jag-vet-bäst-attityd” och pracka sin åskådning på andra. Den synen hade utmanats och luckrats upp under den förberedande utbildningen jag gick hos Finska Missions-sällskapet, men en del misstänksamhet fanns kvar när jag steg ut ur flygplanet och så småningom började bekanta mig med missionsarbetet i Hongkong.

Dans-karaoke med gästarbetare

Allt verkar väl mellan de gnistrande skyskraporna och stadens välansade parker. Solen värmer och gatuköken levererar härliga väfflor med jordnöts-smör. Men efter några veckor trillade turistglasögonen av och jag såg att ock-

”Är det hjälparbete att hänga i kyrkan? Jag står ju inte där med brunnsborren och ger människor vatten att dricka. I stället är det väldigt ofta jag som behöver hjälp.”
Liisa Mendelin

så den här fasaden har sprickor.

På söndagarna ändras gatubilden. Det offentliga rummet fylls av 300 000 picknickande filippinska kvinnor som breder ut kartongbitar och filter på trottoarer, gångbroar, i tunnlar och parker. En del bygger till och med väggar av kartongbitarna. På de små reviren kan kvinnorna äta tillsammans med sina vänner, ta selfies, se på tv-serier på mobilen, sova eller ordna danskaraoke. Det är alltid långa köer till de offentliga toaletterna på söndagarna.

Vid första anblicken ser det här festligt ut. Men ju senare på söndagkvällen jag rör mig på stan, desto mer märker jag att det inte är så lyckligt i picknick-skjulen. En del kvinnor sitter och gråter för sig själva, andra för arga videokonversationer med sina partners i hemlandet. Att hänga på stan är mysigt i några timmar men blir tungt i längden.

Det är inte av egen vilja som de filippinska kvinnorna ockuperar stadsbilden en gång i veckan. De jobbar som hushållerskor hos kineser och västerlänningar och bor oftast i det hem där de jobbar. Enligt reglerna ska de ha ett eget rum, men det händer ändå att de får sova i köket, barnrummet eller till och med på toaletten. Jobbet är hårt och det kan vara problematiskt att leva så nära sin arbetsgivare. Under veckans enda lediga dag har de ingen annanstans att ta vägen än gatorna – eller kyrkorna.

Det är förstas flera kyrkor i Hongkong som sett det här behovet och försöker åtgärda det. Jag får bekanta mig med en liten luthersk församling som med stöd av Finska Missions-sällskapet skapar ett extra vardagsrum för de gästarbetande, mestadels filippinska, kvinnorna. Här ordnas aktiviteter under hela söndagen. Dagen börjar med picknick, sedan är det dags för bibelstudier (på kvinnornas enträgna begäran) och på eftermiddagen blir det gudstjänst, middag och dans-karaoke till youtube-videor på storskärm. Kvinnorna kan hänga i kyrkans lokaler långt in på kvällen. Gratis wifi är uppskattat.

Är det här missionsarbetet evangelisation eller hjälparbete? Det går nog inte att dra en gräns mellan de två. Församlingen är definitivt till stor hjälp, säger de kvinnor jag talar med. Utan kyrkan skulle de vara ensamma och sakna det familjära stöd som de får här. Här

hjälper de varandra att hitta bättre arbetsgivare och finns till hands när någon blir sjuk eller dåligt behandlad av sin arbetsgivare.

Men visst är det här arbetet också evangelisation. Berättelserna om Jesus är till stor glädje och tröst, Psaltrens verser likaså. Gudstjänstens liturgi är levande. Ibland går församlingen också ut på gatorna och bjuder in fler gästarbetare i gemenskapen, och då är de riktigt nära den klassiska bilden av mission.

Att bara hänga med kidsen

Största delen av min praktiktid tillbringar jag i en kantonesisk församling i västra Hongkong, Light Church. Det är en kyrka som grundades av finska missionärer 1970 och här finns en enorm glädje och stolthet över det finska arvet, som för mig är tydligast i en jordnära stämning och en vilja att utgå från de behov som finns i det omgivande samhället.

I kyrkan får jag jobba med barn och ungdomar. Med barnen är det läxhjälp och engelskaundervisning som gäller och med ungdomarna handlar det mest om att jag hänger med på deras veckovisa aktiviteter. Vi vandrar, firar reformationen med ”praise dance” och gör diakonibesök. Viskrattar väldigt mycket. Min kantonesiska förman definierar min uppgift så här: Liisa, du ska uppmuntra alla att tala engelska.

De är oerhört angelägna om att lära sig engelska här. Liksom Finland är Hongkong väldigt litet och det är viktigt att ha möjligheter att söka sig utomlands om den egna arbetsmarknaden är mättad. Och för att få jobb när konkurrensen är hög är det en klar merit att kunna engelska. Det här är förstas de vuxnas tankar, men prestationskraven sipprar ner till ungdomarna och barnen.

Trots att engelskan är så viktig råder det en stor rädsla att använda språket, speciellt bland barnen. De första gångerna vi ses blir barnen nästan tvingade in i samma rum som mig, och några av dem insisterar på att ha sina föräldrar med sig. Jag visar bilder från Finland. Vi övar på de engelska orden för vatten, is och snö. Vi spelar plockepinn, ”pick-up-a-stick-game”. Vi har roligt. Med ungdomarna pratar vi om provstress, framtidssångest, snapchat-filter. Ock-

så de kan vara väldigt skygga med att använda engelskan, trots att de studerat språket under hela sin skolgång. För de flesta är det här första gången de talar med en västerlänning, så visst kan det finnas orsak att vara nervös och ha telefonen som sköld.

Är det här evangelisation? En enda gång sjunger jag en kristen sång med barnen. En gång vill en av ungdomarna diskutera om kristna motiv för vegetarianism. En gång blir jag ombedd att predika i söndagsmässan. Annars har jag mest hängt och småpratad med folk i kyrkan. Hur kallt är det i Finland i dag? Hur klarar jag mig i Hongkong nu när det blivit vinter (och därmed det ruskigt kalla 17 plusgrader)? Vad åt du till frukost? Tycker du mera om Hello Kitty eller Frozen?

Är det hjälparbete att hänga i kyrkan? Jag står ju inte där med brunnsborren och ger människor vatten att dricka. I stället är det väldigt ofta jag som behöver hjälp. Vilken buss ska jag ta för att åka österut? Var kan jag köpa en tesil? En av farbröderna i församlingen hjälper mig att kartlägga utbudet av vegetariska restauranger i området. Är jag till hjälp? Det är inte friskt vatten jag ger men det verkar vara en stor tillgång i församlingen att ha en person på plats som inte kan kantonesiska och som alla därmed kan öva sin engelska med.

Jag tror att mission oftast har inslag av både hjälparbete och evangelisation, speciellt om vi breddar vår syn på vad hjälparbete och evangelisation kan innebära. Om vi låter hjälparbete också ha en andlig dimension och låter evangeliet tala genom konkret hjälparbete. Även om evangeliet är skrivet med ord så är innebörden handling.

Någonstans på vägen snappade jag upp att man kan se på de här två kategorierna som två vingar på en och samma fågel. För att fågeln ska kunna flyga är det ytterst viktigt att båda vingarna är med. Mission är inte antingen det ena eller andra, utan det är att se människan som en helhet av kroppsligt och andligt. I Hongkong blev det också tydligt för mig att mission inte är en enkelriktad rörelse. Det är inte en part som hjälper en annan, utan två parter som samarbetar och lär sig av varandra.

Skribenten har varit utsänd som volontär av Finska Missions-sällskapet.

GEMENSKAP. Att träffa nya vänner, utbyta tankar kring en nattlig kaffekopp, lyssna på den som tänker annorlunda och få chansen att påverka kyrkans framtid. Sådant värdesätter deltagare i den 49:e upplagan av Ungdomens kyrkodagar.

Tala, lyssna, mötas

TEXT OCH FOTO: EMELIE MELIN

Ungdomens kyrkodagar (UK) är ett forum där unga i församlingarna kan påverka det som händer i kyrkan – lyfta upp viktiga frågor, uttrycka sin egen åsikt och lyssna till andras erfarenheter och synvinklar. I år samlar UK ungefär 170 ungdomar och unga vuxna som representerar 36 församlingar i Borgå stift på Lärkkulla i Karis.

På så sätt är UK också en stor ungdomssamling och mötesplats. På programmet står utöver plenum och utskottsarbete även scenunderhållning, temagrupper, cafémingel, mässor och gudstjänster. Programmet planeras av Kyrkans central för det svenska arbete och ungdomarna i den planeringsgrupp som förra årets UK utsett.

Benjamin Häggblom från Karleby har varit med i planeringsgruppen för Ungdomens kyrkodagar 2017 och kommer också att vara en av programvärdarna.

– Det har varit riktigt intressant och givande, säger Häggblom om planeringsprocessen. Förra året var första gången jag själv var med på UK, då var jag utsänd på kommendering från Dragsvik. Jag hade inte ens hört talas om UK innan dess så allt var helt nytt för mig. I planeringen har det kommit fram mycket som jag inte ens visste att sker på UK.

Temat för Ungdomens kyrkodagar 2017 är Nåd. Temat anspelar på 500-årsjubileet av Martin Luthers teater. Häggblom ger ett par exempel på hur temat kommer synas under veckoslutet. På fredag kväll framförs teaterpjäsen *Luther i enrum*. Bland temagrupperna på lördag finns en som heter *What's up - om nåden*. Där samlas deltagarna kring ett bord, äter något smätt och diskuterar – precis som när Martin Luther själv bjöd hem människor till sig och förde sina berömda bordssamtal.

Vad är det centrala med UK enligt dig?

– Jag tycker att det är ett väldigt viktigt organ för att alla församlingar i stiftet ska kunna träffas och ventileras åsikter. Det finns väldigt olika åsikter i kyrkan

BENJAMIN HÄGGBLOM. FOTO: PRIVAT

och det är viktigt att vi kan samlas och diskutera sakligt som syskon i Kristus. Vi ska kunna diskutera utan att det uppstår stridigheter och kunna respektera varandra, säger Benjamin Häggblom.

– Och så är det ju ett påverkande organ, det vi beslutar på UK går vidare till andra beslutsfattare i kyrkan.

Vad kan var bra för den som deltar i UK tänka på?

– Jag skulle ge som tips att komma med ett öppet sinne och gott humör. Att våga ta ställning och säga det du tycker. Det är viktigt att skapa diskussioner, men det är inte bara allvarligt. Man får också ha roligt och knyta kontakter.

Häggblom, som ännu aldrig deltagit i UK som ombud för en församling, ser själv mest fram emot att få delta i debatten i plenum och ta ställning till de olika ärendena på föredragningslistan.

På agendan finns både praktiska frågor – som handlar om hur församlingarna går till väga när de anställer unga för säsongsjobb eller hur skriftskolan ska hänga med i den digitala utvecklingen – och mer ideologiska diskussionsämnen – som hur kristna använder begreppen konservativ och liberal, hur det ser ut med jämlikheten inom kyrkan och hur församlingarna ska förhålla sig till den nya äktenskapslagen.

Kyrkpressen tog kontakt med några ombud från olika församlingar för att höra vilka förväntningar de har inför UK-veckoslutet.

”UK är ett av få ställen där man kommer samman från hela stiftet. Man får ett helt spektrum av åsikter på en kort tid.”
Frida Vikström

UK-GALLUPEN

1. Vad betyder UK för dig?
2. Har du ett favoritprogram eller andra tips för dem som är nya på årets UK?
3. Vilken diskussion tror du blir mest intressant i år?
4. Ifall du undertecknat en motion eller ett initiativ: vad handlar det om och varför valde ni att lyfta upp just det ämnet?

Amanda Wiik, Västaboland:

1. Kanske gemenskapen. Det är det första jag kommer att tänka på. Och så att det är mycket sång och musik.
2. Jag kommer inte ihåg vad det heter, men det brukar vara en andakt på kvällen dit man får gå och lyssna på musik, den är en favorit. Och till dem som är nya skulle jag säga: var dig själv, ha roligt och njut!
3. Jag tycker att allt som rör den samkänade äktenskapslagen och

hur församlingarna ska förhålla sig till den är jätteintressant.

I och med att jag är aktiv inom skriban så intresserar jag mig också för frågorna om hur skriban hänger med i svängarna och om digitaliseringen.

Konservativ eller liberal?

Låt alla söka säsongsjobben

”Som tips skulle jag säga: kom ihåg att ta med en egen kaffemugg. Och att man ska våga tala och uttrycka sin åsikt.”

Sabina Sweins

Sabina Sweins, Esbo:

1. UK är en chans för ungdomar och unga vuxna att komma fram med sin åsikt och påverka inom kyrkan, och att mötas i teologiska och kyrkopolitiska diskussioner.
2. Jag måste säga att min favorit nog är plenum och diskussionerna där. Samt diskussionerna i caféet, som ofta är en fortsättning på det som diskuterats i plenum, eller andra viktiga och mindre viktiga frågor. Som tips skulle jag säga: kom ihåg att ta med en egen kaffemugg. Och att man ska våga tala och uttrycka sin åsikt.
3. En av de hetsigaste blir nog den om lagen om samkönade äktenskap. Där tror jag att det finns mycket varierande åsikter, och ämnet är stort i samhällsdebatten i dag. Jag tror att det kan bli en svår diskussion, men om vi lyckas hålla den tillräckligt öppen också en givande och viktig diskussion.
4. Det här med att digitalisera konfirmandernas kyrkogångsbok tyckte vi var en viktig fråga i dagens läge. Det mesta fungerar mobilt och det finns redan en app i Sverige som används för det här. Det tappas konstant bort kyrkogångsböcker. Alla vi som arbetat fram motionen är aktiva inom skriban och vi har insett att det skulle vara lättare för ungdomarna att använda kyrkogångsboken elektroniskt.

Patrick Koski, Helsingfors:

1. UK betyder för mig vänner och en möjlighet att få påverka.
2. Jag tycker att Open stage-programmet där människor får visa upp det som är deras grej eller talang ofta har varit en höjdpunkt.
3. Svårt att säga, jag har ännu inte riktigt hunnit kolla på det.
4. Vi hade ett par träffar i församlingen där jag är aktiv. Vi började brainstorma kring vilka saker vi tycker ungdomar borde ta upp. Båda de initiativ jag var med och skrev under handlar i grunden om jämlikhet i kyrkan.

Ebba Molinder, Åland:

1. Det betyder gemenskap. Det är jätteroligt att vara där och man får träffa många nya människor.
2. Jag tycker att Open stage brukar vara riktigt roligt. Mitt tips till den som är ny är att fråga mycket om det är något man inte förstår. Och att ta chansen att träffa andra och prata med dem. Man får många nya vänner på UK.
3. Jag har tittat lite på föredragningslistan, men inte så ingående. Jag tycker att alla ärenden verkar ganska intressanta. Jag tror att de alla kan få igång en bra diskussion som man kan lära sig mycket av.

”Det finns väldigt olika åsikter i stiftet och det är viktigt att vi kan samlas och diskutera sakligt som syskon i Kristus.”

Benjamin Häggblom

Andreas Skrifvars, Närpes:

1. Jag är med på UK för första gången. Jag har egentligen ingen aning om vad jag kan vänta mig. Förhoppningsvis att vi får vara med och bestämna. Jag hoppas få vara med i diskussionen och lyssna på alla och vad de vill säga. Jag tänkte börja arbeta i församling när jag studerat fördigt, så det är bra att få sätta sig in i och diskutera församlingsarbetet några år på förhand.
- 2-3. Jag får fråga de andra om tips när vi sitter i bussen på väg ner till Karis. Jag tar det mest som det kommer och diskuterar de frågor som kommer på tal.

Frida Vikström, Vanda:

1. Framst av allt betyder det gemenskap. UK är ett av få ställen där man kommer samman från hela stiftet. Man får ett helt spektrum av åsikter på en kort tid.
2. Min favorit är nog plenum. Det brukar bli så intressanta diskussioner. Ett annat tips är nattcaféet, där blir det till och med ännu mer intressanta diskussioner när man sitter ett gäng människor och pratar till sent på natten.
3. Jag hoppas att diskussionen kring hur vi använder benämningarna konservativ och liberal skulle bli både intressant och konstruktiv. Det finns bra underlägg för det.
4. Vi var en grupp människor från olika församlingar i Helsingforsregionen som satte sig ner tillsammans och funderade kring vad som skulle vara bra och givande för UK att diskutera i dagens läge. Initiativet till diskussion om jämlikhet i kyrkan blev aktuellt på grund av mycket prat om den nya läroplanen i skolan och jämlikhetsarbetet som ingår i den.

PRESENTATION

Predikanten

Börje Österlund, pensionerad kantor som i många år arbetade i Eckerö församling, har i sin roman *Nådärspredikanten* tagit sig an ett intressant ämne. "Nådärspredikanten" kallades den präst som skötte prästsysslan i en församling där prästen dött och efterlämnat en änka. Änkan hade rätt att bo kvar i högst två år, och predikanten skötte prästsysslorna och fick en del av den ordinarie prästlönen. Ibland slutade det med att predikanten gifte sig med änkan – eller med någon av hennes döttrar.

Det är en sådan berättelse som nystas fram i Österlunds bok. Den unga prästen Allan Bast från Österbotten anländer till den lilla (fiktiva) åländska församlingen Ektuna. Där lär han känna prostinnan Wiik och hennes förtjusande tvillingdöttrar Lea och Zea. Båda verkar intresserade av honom, men vem av dem gillar han bäst?

Börje Österlund berättar om ett år i nådärspredikantens liv, ett år av predikningar, fester, besök hos församlingmedlemmar och – givetvis – också lite romantik. Det slutar med midsommarbröllop, men vem som gifter sig med vem ska jag inte avslöja.

Börje Österlund har gett ut boken på eget förlag och den hade behövt redigeras av en utomstående läsare för att göra berättelsen rättvisa. Det som irriterar mig mest är inte språkfel eller vacklande tempus, utan att jag inte vet när berättelsen utspelar sig (sent 1800-tal, tidigt 1900-tal?) och heller inte förstår vad som är fiktion och vad som bygger på verkliga händelser. Boken är nämligen illustrerad med fotografier som verkar föreställa personer som förekommer i boken.

■ SOFIA TORVALDS

Den som är trygg kan också vara ärlig

TEVE. Trygghet och tillit är förutsättningen för ärlighet och öppenhet. Det vet Maria Sundblom Lindberg, som intervjuat femton familjer om det som är svårast och viktigast i livet.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Maria Sundblom Lindberg äter ofta chiagröt till lunch i det lilla hörnkaféet på Albertsgatan, och gör det också i dag. Hennes arbetsrum, där hon som psykoterapeut tar emot klienter, ligger ett stenkast därifån. Vanligtvis har hennes arbetsveckor en rätt tydlig rytm, men just nu spiller förra veckans premiär av teveprogrammet *Cirkus Familj* över på alla områden.

– Vi fick en tsunami av respons strax efter premiären. Det är otroligt glädjande att människor tittar och berörs.

Skilsmässa, missbruk, våld inom familjen, att leva som flykting, nåthet, sjukdom, funktionsnedsättning, regnbågsfamiljer. Det är personer med helt olika bakgrund och liv som satt sig ner i soffan hos Maria Sundblom Lindberg och hennes familj.

– En gemensam nämnare är att de som deltar i programmet inte överhuvudtaget är intresserade av synlighet för sin egen skull. Det är berättelsen som är det viktiga. De har själva blivit hjälpta av andras berättelser och vill dela med sig av sina.

Hon kallar dem fyror.

– Vi behöver alla de där fyror i livet, strimmor av ljus, något att sikta på. Det är oerhört generöst av dem. Det krävs mod att sätta sig där och berätta om det som är det viktigaste och svåraste i livet, sådant man annars bara outat åt sina närmaste vänner eller släktingar. Plötsligt sitter man där och har potentiellt hela Finland och Sverige framför sig.

Du har en ovanlig förmåga att få människor att öppna sig, att vilja berätta sina liv. Hur kommer det sig? Hur blir man en nyfiken människa?

– Jag tror att det beror på att jag är och alltid varit oerhört intresserad av människor. Det var mycket värre tidigare, jag var mer gränslös. Då var det nästan pinsamt. Jag har lugnat ner mig med åren och är inte lika intensiv. Men jag är oerhört intresserad av hur folk får ihop sina liv. Och jag älskar att lägga pussel. Hur blev det som det blev? Det är ingen slump att jag jobbar med det jag gör.

– Jag vet inte hur man blir en nyfiken människa. Det är nog medfött, handlar om temperament. Men jag letar också hela tiden efter kartor, är på jakt efter riktning i mitt eget liv och vill veta hur andra gör.

För att en människa ska kunna öppna sig och vara ärlig krävs trygghet och tillit. Hon berättar att en av orsakerna till att hennes egen familj är med i *Cirkus Familj* är att det ska bli mer rättvist mot de andra som är med i programmet.

– De kommer med sin familj och sin story. Då vill jag också bjussa tillbaka med mig och mitt. Räknat i minuter är min familj med på ungefär fem minuter av trettio i varje avsnitt, så procentuellt är det inte särskilt mycket. Men det sätter tonen, skapar en atmosfär.

Skiljer inte på kristet och sekulärt

Maria Sundblom Lindberg är präst och psykoterapeut. Det är fyra år sedan

Björn Vikströms bok om kärlek också på svenska

BOK. I augusti utkommer biskop **Björn Vikströms** bok *Monta rakkautta* på svenska. Kärlek, teologi, människors sexualitet och olika former av parförhållanden är utgångspunkten när Vikström konkretiserar sin syn på äktenskapet.

– I den svenska utgåvan relaterar jag också till den teologiska diskussionen i Sverige och försöker sam-

FOTO: ARKIVBILD

tidigt ta hänsyn till den respons jag fått på den finskspråkiga boken. Jag kommer också att förkorta texten en aning, säger Björn Vikström.

Han hoppas att boken får vara ett av redskapen för dem som vill forma sin egen ståndpunkt om hur vi kan se på sexualitet i allmänhet och homosexualitet i synnerhet.

– Jag vill bjuda in till en brottningsmatch med Bibeln och vår lutherska tradition, men också med dagens kunskap och erfarenheter om hur sexualiteten utvecklas och formas.

Vikströms argumentation bygger på att den form av homosexualitet som man kände till på Bibelns tid inte är samma homosexualitet som vi tänker på då vi talar

om parförhållanden mellan två samtyckande vuxna personer som vill leva i en jämbördig relation.

– Här går åsikterna isär, men jag menar att det går att argumentera så.

Den könsneutrala äktenskapslagen träder i kraft i mars. Den svenska utgåvan, vars titel ännu inte är fastslagen, utkommer på Fontana Media.

”Min metod är att tycka jättemycket om.”

Maria Sundblom Lindberg

MARIA SUNDBLOM-Lindberg känner sig lyckligt lottad över att hon får jobba med det hon gör.
– Men jag saknar också det kyrkliga och andliga.

hon slutade jobba i församling, delvis på grund av inre stridigheter i församlingen.

– Jag jobbar tre dagar i veckan som psykoterapeut och två dagar med media. Men jag har en väldigt stark prästidentitet och ska inte sticka under stol med att jag saknar väldigt mycket av det kyrkliga och andliga. Samtidigt är jag djupt privilegierad för att jag får jobba med det jag gör.

I sitt arbete skiljer hon inte på sekulärt och kristet.

– Jag har klienter inom psykoterapi som söker sig till mig för att de känner till min bakgrund. I det andliga livet finns jättemycket som psykologin inte kan erbjuda. Psykologin ger förståelse, men ingen tröst.

Kärlek som metod

I avsnitt tolv av Cirkus Familj träffar hon familjen Cedercreutz som varit med och grundat en kristen skola.

– Deras pedagogiska huvudvision är kärlek. Tanken är att kärleken befriar så mycket kognitiv kraft att barnen också lär sig. Och det vet ju varenda förälder, stryper man av värmen så går barnen i lås.

Hon vill jobba på samma sätt.

– Min metod är att tycka jättemycket om. Jag har hemskt lätt för det. Om kärleken är det viktigaste i kristen tro är Cirkus Familj definitivt ett kristet program.

CIRKUS FAMILJ

- **Teveprogram** i femton delar där familjer delar med sig av sitt eget liv.
- **Familjerna intervjuas** av Maria Sundblom Lindberg, präst och psykoterapeut. Produktion Parad Media 2017.
- **Sänds på YLE** onsdagar klockan 22. Alla avsnitt går att se redan nu på arenan.yle.fi.

Orolig mage?

Sunwic[®]
IBS

Känslig tarm – IBS

Var tionde finländare lider av känslig tarm (IBS) utan fastställd diagnos. Typiska symptom är uppsvälldhet, diffusa magbesvär, luftbesvär, förstoppning eller diarré.

Sunwic IBS är ett livsmedel för speciellt medicinskt ändamål för kostbehandling av känslig tarm (IBS) och förstoppning.

I hälsokostaffärer och på apotek.

www.valioravinto.fi

Valioravinto 1960

SIBELIUSMUSEUM

SIBELIUSUTSTÄLLNING

INSTRUMENTUTSTÄLLNING

KONSERTER under vår- och höstsäsongen

1.2.2017–7.1.2018

Suomi
Finland
100

Conducting
FINLAND

– dirigenter som musikförmedlare 1917–2017

MUSEET ÖPPET:

Vår- & höstsäsong 1.2–30.4, 1.9–30.11. | ti–sö 11–16

Onsdagar konsert kl. 19, biljetter från kl. 18

Sommaren 2.5–31.8. | ti & to–sö 11–16, ons 10–18

Vintern 1.12.2017–7.1.2018 | ti–sö 11–16

Biskopsgatan 17, Åbo | www.sibeliusmuseum.fi

FÄRÖARNA

Ett av världens mest fängslande resmål

Det dramatiska landskapet med 80 000 får och 3,5 miljoner fåglar utsågs inte för intet av National Geographic till världens mest fängslande resmål för några år sedan.

24–29.5 Fullbokad 10–15.6 6 dagar NY RESA! 2.280 €

GÖTA KANAL	15–18.6	4 dagar	1.380€
HURTIGRUTEN	3–9.8	7 dagar	2.180€
KINA RESAN	15–24.9	11 dagar	2.780€
LITE MER AV ISLAND	26.6–4.7	9 dagar	2.980€
KANADA	31.8–16.9	17 dagar	5.980€
SYDAFRIKA	2–14.11	13 dagar	3.980€

Läs om alla resor på
www.martinsresor.ax

eller ring mig på 0457 344 1132
eller mån–fre 9–16 på 018 23 215.

Kom ihåg reseförsäkringen!
www.alandia.fi/sv
ALANDIA
FÖRSÄKRING

NY BARNBOK!

Hjältar som du

Monica Vikström-Jokela
Illustrationer: Lena Frölander-Ulf

” En hjälte behöver inte klara sig ensam.

Vem är en hjälte? Möt David som står upp mot en jätte, Mirjam som får mod att tala, Jona som vågar säga nej och många fler. De är alla vanliga människor i Bibeln. Egentligen lika vanliga som du och jag. Hur skulle du ha gjort?

Boken kan läsas som sådan eller användas som diskussionsunderlag i olika barngrupper.

hft. 45 sidor

UR EVANGELIET

”Vi har själva hört honom och vet att han verkligen är världens frälsare.”

Läs mera i Joh. 4:39-42

OM HELGEN

Trons söndag

Den här söndagen kallas också för ”trons söndag”. Vi har nu lämnat jultiden bakom oss och kommit in i den del av kyrkoåret som handlar om Jesus offentliga verksamhet.

Genom att undervisa människor och bota sjuka uppenbarade Jesus sin gudomliga härlighet. Han gjorde under, och många kunde vittna om hans makt. Därför väcktes både judar och hedningar till tro på honom som hjälpare och frälsare. I tron har en kristen människa en fast grund för sitt liv.

RUNT KNUTEN

”Upptäck din gåva.”

Gemenskapskväll för frivilliga medarbetare i Esse församlingshem onsdag 25.1 kl. 19.

VÄLKOMMEN TILL KYRKHELG SYD 17-19.3.

Plats: Södra Haga kyrka Vesperv. 12A, Helsingfors
Tema: ”Förnyelse i reformationens anda.”

Huvudtalare: Agne Nordlander, teol dr, känd rikssvensk förkunnare och prästutbildare.
Övriga medverkande bl.a.: Daniel Björk, Magnus Riska, Leif Erikson, Ruth Franzén, Matias Gädda.
Arrangör: Petrus församling tillsammans med bl.a. de finlandssvenska väckelserörelserna.

INSIDAN

Ansvärg redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM

ILLUSTRATION: TOM TIAINEN

Brev på villovägar

”DET HÄR är en akademisk fråga” säger vi ibland och menar att frågan inte har någon relevans för vanliga människor och deras vardag. När Martin Luther för snart 500 år sedan skrev sina 95 teser mot avlatshandeln ville han initiera en akademisk diskussion – en disputation med kyrkans teologer och ledare. Det blev aldrig någon disputation men teserna som var skrivna på latin översattes av Luthers studenter till tyska och spreds tack vara boktryckarkonsten som en löpeld även till människor utanför den kyrkliga eliten.

Avlatshandeln på 1500-talet var inte enbart en akademisk fråga. Den påverkade vanliga människors liv. Kyrkans dåtida ledare utnyttjade vanliga församlingsbors rådsla för en dömande Gud, för döden och de eviga straffena. Samtidigt gjorde man Guds förlåtelse till något mekaniskt som inte förutsatte att människan ångrade sina felsteg, utan endast betalade bort sin skuld. De som köpte avlatsbrev fick del av de goda gärningar som helgonen hade gjort och även en försäkran om att också avlidna familjemedlemmars plåga i skärselden skulle förkortas.

Luther ansåg att det här inte stämde överens med evangeliet om Guds nåd som han hade blivit djupt berörd av genom sina studier av Nya testamentets texter. Så här skriver Luther i två av teserna:

Tes 36. Varje kristen, som verkligen ångrar sig, har rätt till full befrielse från straff och skuld även utan avlatsbrev.

Tes 37. Varje sann kristen, oavsett om han lever eller är död, har del i alla Kristi och kyrkans välsignelser, och denna delaktighet skänker Gud honom även utan avlatsbrev.

Martin Luthers stora upptäckt var att vi aldrig kan meritiera oss inför Gud. Vi kan inte genom det vi gör eller låter bli att göra bli mer värdefulla i Guds ögon. Guds ansikte vänt mot oss är Jesus ansikte.

För medeltidens människor och för oss i dag gäller samma överraskning: Gud ser på oss med kärlek och förlåtelse. Vi som inte klarar av våra nyårslöften, vi som bryr oss för lite om våra medmänniskor, vi som med vår livsstil hotar naturen och kommande generationers liv. Utan att förneka vårt ansvar får vi möta våra tillkortakommanden, men inte ensamma i självförakt eller i rädsla för Gud. Tro betyder i första hand att jag utan synliga garantier, typ avlatsbrev, får lära mig att överlåta mig själv i Guds händer.

Jag får lyfta min blick från mig själv och behöver inte hela tiden fundera på om jag duger inför Gud eller förmår leva upp till alla förväntningar som ställs på mig. I stället får jag träna mig i att dela Guds goda gåvor med andra.

Maria Björkgren-Vikström är sakkunnig i skolsamverkan och konfirmandarbete vid Kyrkostyrelsen.

SERIE LUTHER

Under 2017 uppmärksammar vi att det gått 500 år sedan reformationen. **Maria Björkgren-Vikström** reflekterar under fem veckors tid över några av Martin Luthers tankar och upptäckter.

Luther var en mycket produktiv författare. Han skrev själv cirka 350 böcker och skrifter. Dessutom antecknades hans föreläsningar, predikningar och bordssamtal. I den här serien tar de fem betraktelserna avstamp från Luthers psalmer, teser, katekeser, brev och bordssamtal.

Fakta om Luthers produktion hittas bland annat här: <http://lutherinfo.se/page005.aspx>

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 30:18-21
eller 2 Kung. 5:1-15

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 11:1-11

EVANGELIUM
Joh. 4:39-42

Tredje söndagen efter trettondagen. Temat är ”Jesus väcker tro”.

PSALMFÖRSLAG

278, 398, 103, 875 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

TOM TIAINEN är lärare och bor i Gamlakarleby. Han gillar vandringar, trädgårdsskötsel, det franska språket, båtliv och middagar med goda vänner. Tintinböcker och litteratur om Tintin upptar en stor del av hans bokhylla. Han har gett ut några böcker, den senaste, *NERI*, är en ordlös bok, en grafisk roman.

KALENDERN 20-26.1

DOMPROSTERIET

BORGÅ SAMLINGAR I EKUMENISKA BÖNEVECKAN TO 19.1 - LÖ 21.1

TO 19.1 KL. 18.30: Svenska församlingshemmet, servering
KL. 19: Jesus som Frälsare – reformatoriska och ekumeniska perspektiv

Huvudtalare Erik Vikström; Inledning Rasmus Forsman; Mats Lindgård, Eric-Olof Söderström
FRE 20.1 KL. 18.30: Svenska församlingshemmet, servering

KL. 19: Jesus som föredöme – reformatoriska och ekumeniska perspektiv

Huvudtalare Erik Vikström; Inledning Henrik Nymalm; Mats Lindgård, Reidar Tollander, rwandisk sånggrupp

LÖ 21.1 KL. 18: INTERNATIONELL MÄSSA I TAIZÉSTIL i domkyrkan, Hanna Eisentraut-Söderström, Juhani Sihvo, Reidar Tollander

FR 20.1 KL. 18: BORGÅ ORATORIE-KÖR övar i finska församlingshemmet stora sal.
SÖ 22.1 KL. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Smeds, Söderström, Marianne Kulps gudstjänstgrupp, Anne-Maj Westerlund.

TO 26.1 KL. 14: KRÄKÖKRETSEN samlas på Sjötorp, Eisentraut-Söderström
KL. 19: KONSERT I DOMKYRKAN, Eric-Olof Söderströms 60-årskonsert

Lojo stadsorkester, dir. Eric-Olof Söderström, solister Tuuli Lindeberg sopran, Jonne Grans, gitarr. Arior från Händels opera Alcina samt Arvo Pärtis Fratres för gitarr och stråkorkester.

LAPTRÄSK
sö 22.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan, LS, PJ
on 25.1 kl. 10: Vuxen-barn i församlingshemmet, GN. Obs tiden!

on 25.1 kl. 14.15: Barnklängen övar i församlingshemmet, PJ

LILJENDAL
sö 22.1 kl. 10: Högmässa i kapellet, LS, PJ
ti 24.1 kl. 10: Vuxen-barn i Mariagården, Bebban Reinholm-Saarinen

På kommande: Familjeskoj i Mariagården lördag 28.1 kl. 10-13

LOVISA
Högmässa: sö 22.1 kl 10 i kyrkan, af Hällström, Tollander
Bisagruppen: må 23.1 kl 14:30 i Vesperhemmet, Matt 16-17
En Euros Café: ti 24.1 kl 11-13 i församlingshemmet

Pensionärsföreningen: ti 24.1 kl 13 i församlingsgården
Lovisaklangen: övar on 25.1 kl 15:30 - 16:15 i kyrkan
Gudstjänstkören: övar on 25.1 kl 17-19 i Pernå kyrka

Psalmakon: med nya psalmer on 25.1 kl 18 i Pernå kyrka
Morgonkaffe: to 26.1 kl 8:30 i Tikva
Enligt Markos: to 26.1 kl 18 i kyrkan

PERNÅ

Café Mikael: fr 20.1. kl. 10-11.30 i Mikaelstugan, Ingegerd Juntunen, Marcus Kalliokoski

Högmässa: sö 22.1. kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski.

”Klubin goes Senior”: må 23.1 kl. 13-15 i Prästgården, Ingegerd Juntunen, Dan Krogars

Psalmakon: on 25.1. kl. 18-19.30 i kyrkan, Robert Lemberg, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski

SIBBO

Sibbo kyrka: Sö 22.1 kl. 13 (Avvikande tidpunkt!) Högmässa. Camilla Ekholm, Helene Liljeström, Mauriz Brunell, Lauri Palin, Patrik Frisk, Thomas Törnroos, Niklas Mansner. Direktsänds i Radio Vega (kom gärna i god tid). Även start-söndag för Juni 2-konfirmandgruppen i Prästgården kl. 10.30-14. Katja Korpi, Kjell Lönnqvist.

Diakonisyföreningen: Må 23.1 kl. 15, hos Rose-Maj Olander (Brobölev. 49).

Kyrkokören: Må kl. 18, Kyrkoby församl.hem. Brunell.

Samtalsgruppen på Linda: Ti 24.1 kl. 14.30, Linda. Milja Westerlund. www.sibbosvenskaforsamling.fi

HELSEINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Fr 20.1
kl. 10-11.30: Knetterytmik i Hörnan, Höbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollmérus.

kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Höbergsgården, Höbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

Sö 22.1 kl. 12: Högmässa, Helena Rönning, Mimi Sundroos. Kyrk-kaffe.

Ti 24.1 kl. 18.30: kyrkokören övar, Anders Forsman.

On 25.1 kl. 15.30-17: VårTon, Mimi Sundroos (1 vän).

On 25.1 kl. 18: Matteus Ungdom – mässa. Kort mässa med bönevandring. Kyrkfika efteråt.

To 26.1 kl. 11-12.30: Folkhälsans sällskapsgrupp.

To 26.1 kl. 12-14: stickklubben, Carita Riitakorpi.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
To 19.01
kl. 10 Öppet hus: på Café Torpet. Möjlighet till enskilt samtal och bön med diakonissorna. Slutar 11.30.

Fre 20.01
kl. 10.00 Hällgång med lek & sång: i Hagasalen, Vesperv. 2. För barn 0-5 år med förälder. Kaffeservering efteråt.

Lö 21.01
Bönedugn: Hur ska år 2017 bli? Kom med och påverka det kommande året genom bön! Kom och be tillsammans med andra under temabönerna eller stick dig in när det passar dig. Bönedygnet avslutas med Puls-gudstjänst. Skicka gärna in egna böneämnen till pray.petrus@evl.fi Mera info finns på facebook.

kl. 13.30-14.30: Musiklek i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollmérus.

kl. 18: Kristen meditation i Johanneskyrkan.

Middagsbön: i Johanneskyrkan, vardagar kl. 12.

Välkommen på församlingsresa till Valamo och Lintula kloster: 5-7.6.2017. Pris för resa, hotellnatt, kvartering i dubbelrum med hjälp av pension 200€/person. I programmet ingår rundtur i bägge kloster samt gemensam festmåltid.

Närmare information och anmälan senast 10.3.2017 till diakonissan Karin Salenius tfn 050 3800867 eller karin.salenius@evl.fi. Resan riktar sig i första hand till medlemmar i Johannes församling.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Lö 21.1 kl. 10-11.45: Matteus.SALT, Evangelisation – att möta människor, Matias Gädda. Matteus.SALT är ett forum för dig som längtar efter mera och djupare insikt i den kristna tron. Vi vill erbjuda ett lättillgängligt och fritt tillfälle med utrymme för praktiska övningar, frågor och diskussion. Med hjälp av entusiastiska föreläsare som inspirerar och engagerar får vi fördjupa oss i intressanta bibliska frågor. Matteus.SALT är inte bara prat, utan även mat. Varje tillfälle börjar med en utsökt brunch 5€. Sedan följer anförande, diskussion, avslutning och frågor. Matteus.SALT för dig, en lördag i månaden klockan 10.00-11.45. Datum för våren 2017: 18.2 Jesus helar – om yttre och inre helande, Gunilla Riska. 18.3 Bön & Förbön – att be för varandra, Fredrik Kass. 22.4 Nädegåvorna – att känna Andens tilltal, Stefan Forsén. Välkommen!

Sö 22.1 kl. 10: högmässa, Helena Rönning, Mimi Sundroos. Kyrk-kaffe.

Ti 24.1 kl. 18.30: kyrkokören övar, Anders Forsman.

On 25.1 kl. 15.30-17: VårTon, Mimi Sundroos (1 vän).

On 25.1 kl. 18: Matteus Ungdom – mässa. Kort mässa med bönevandring. Kyrkfika efteråt.

To 26.1 kl. 11-12.30: Folkhälsans sällskapsgrupp.

To 26.1 kl. 12-14: stickklubben, Carita Riitakorpi.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 20.1 Alexandra Ång, Jomala **Sö** 22.1 9.03 Ett ord om helgen **Må** 23.1 Nya psalmer. Dag-Ulrik Almqvist, Helsingfors **Ti** 24.1 Monika Winberg-Nikkola, Nådendal **Ons** 25.1 Alexandra Ång, Jomala **To** 26.1 Sarah Tiainen, Karleby.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 20.1 Olof Göthelid, Vasa **Sö** 22.1 Jesus väcker tro. Textläsare: Hedvig Långbacka och Mikael Lindfelt. Producent: Hedvig Långbacka **Må** 23.1 Hilikka Olkinuora, Ingå **Ti** 24.1 Birgitta Sandås, Kvevlax **Ons** 25.1 Peter Sjöblom, Vörå (repris från 20.5.2016) **To** 26.1 Marina Motaleff berättar om reformatorn Martin Luthers hustru Katharina von Bora.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 22.1. Gudstjänst med Sibbo svenska församling. Predikant: Hele- ne Liljeström. Liturg: Camilla Ekholm. Kantor: Mauriz Brunell. Sång: Paulina Biström. Musiker: Thomas Törnroos, trummor, Niklas Mansner, gitarr, Patrik Frisk, bas, Lauri Palin, piano och Mauriz Brunell, violin och orgel.

VEGA

SAMTALSGRUPP LEMLAND

Markusevangeliet i fokus

Bibeln består av 66 böcker, skrivna av olika författare och i olika tider. Många av texterna handlar om personer som försöker förstå meningen med tillvaron, som grubblar över vad det är att vara människa.

Teologie doktor **Roger Syrén** leder en samtalsgrupp med fokus på Markusevangeliet. Gruppen träffas på Birgittagården onsdagarna 25 januari, 22 februari, 22 mars och 26 april kl. 19.00. Ingen förkunskap krävs. Kaffeservering, ingen förhandsanmälan behövs. Välkomna alla intresserade!

Sö 22.01
kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Björk, Ahlberg
kl. 12 Högmässa: Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Björk, Hilli
kl. 16.30 Puls gudstjänst: i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12.
Barnkyrka: för 3-7 år och 8-13 år ordnas under Puls-gudstjänsterna **Må 23.01**
kl. 10.00 Hällgång med lek & sång: i

Malm, Malmin srk-talo, Pehrstråket 16. För barn 0-5 år med förälder. Kaffeservering efteråt.
Ti 24.01
kl. 10 Babyliv: i Hagasalen, Vesperv. 12. Babyliv - för dig som nyss blivit förälder. Vi diskuterar sånt som känns viktigt just nu, umgås, sjunger och äter något smått.
kl. 11 Familjecafé: Lunch, lek och samtal på Café Torpet varje onsdag kl 11-14.

kl. 19 Förbön och Tack: i Munks- höjdens kyrka, Raumov. 3. Ronny Thylin, Lassus och Ahlberg. Förböns- ämnen tas emot tfn (09) 23407171 tisdagar mellan kl. 10-12 och per e-post pray.petrus@evl.fi
Ons 25.01
kl. 14.30 Barnkör: i Hagasalen, Vesperv. 12. Alla barn från 6 år uppåt varmt välkomna!
kl. 18 Café m.m.: En plats där vuxna får växa tillsammans genom intres- santa diskussioner, gemenskap och bön. Kom med och testa du också! Varannan onsdag på Café Torpet.
To 26.01
kl. 10 Öppet hus: på Café Torpet. Möjlighet till enskilt samtal och bön med diakonissorna. Slutar 11.30.

Övrigt:
Äktenskapskursen: Investera i din relation den här vä- ren. Sju kvällar med mat, föredrag och goda samtal med din partner. Kursen ger praktiska verktyg för att bygga en stark och sund relation med ett livslångt perspektiv. För gifta par i alla åldrar. Kostnad för maten är 40€/par för hela kursen. Café Torpet, Köpingsvägen 48 kl 18.30 tisdagar 9.2-30.3. Anmälan till petrus.fors@evl.fi
Newid: En kurs om mat, kropp och identitet. Du är inte ensam. Många kämpar med tankar och känslor kring mat och självtillit. Många har också blivit helt fria från detta. Hur kan en väg mot frihet se ut? Kursen innehåller både föredrag och samtal i mindre grupper. Det kan kännas jobbigt att prata om det, men det hjälper. Kom som du är, vi stöder varann. Café Torpet, Köpingsvägen 48 kl 17.30 onsdagar 1.3-5.4. Anmälan till petrus.fors@evl.fi

HELINGSFORS PROSTERI
Kristen meditation: Långtar du efter en stund av stillhet mitt i vardagen? Meditation kan vara ett sätt att vara ner och ta sig tid för reflektion. Vi möts varje torsdag kl. 17.30 för ledd meditation i Johanneskyrkan. Du behöver inte ha någon tidigare erfarenhet av meditation och du kan komma med och pröva på. Mer info: Maria Repo-Rostedt, Jessica Högnabba, Anna Maria Böckerman. Se Johan- nes församling växel 09-23400 och gemensamt svenskt församlingsar- bete Hönabba tfn 09-23402251
En sorgegrupp: med start tisdagen den 7 februari kl. 17.30-19.30 i Matteuskyrkan, Åbo- husvägen 3 (rum Senatus) Följande gånger 21.2, 7.3, 28.3 och 25.4
För dig som har mist en närstående eller saknar någon som alltid Ledare diakonissan Carita Riitakorpi och pastor Helena Rönberg Deltagandet är kostnadsfritt ANMÄLAN senast 20 januari 2017 till diakonissan Carita Riitakorpi, tfn 09-23407328 eller 050-3803986, e-post: carita.riitakorpi@evl.fi
Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll

kl.20-24. En webbaserad hjälp- tjänst finns på adressen http://evl.fi/naiojour
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identi- fiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevvjour, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas anonymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till torsdag kl.18-20.
KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8-20 och vecko- slut samt helgdagar 10-18.
Mer info www.helsingforsforsam- lingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE
So 22.1. um 11 Uhr: Musikalischer Gottesdienst (Matti Fischer, Hans-Christian Beutel)

OLAUS PETRI
Lö 21.1 kl. 18: Helgsmålsbön - Mu- sikandakt. Kaisa Reunanen, orgel.
Sö 22.1 kl. 11: Högmässa.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Välkommen till högmässan sö. 22.1: Esbo domkyrka kl. 12.15. Kanckos, Bengts. Kyrkkaffe i Sockenstugan. Karabacka kapell kl. 10. Ertman, Wikman. Kyrkkaffe.
Hemma med barnen?: Familjeklub- bar för föräldrar och småbarn i Kök- lax kapell, Handelsb. 1, on kl. 9.30-11.30. Sökö kapell, Sökögr. 3. Sång och lek, ti kl. 9.30-11.30. Mattby kapell, Lisasgr. 3. Imse-Vimse- klubben, to kl. 9.30-11.30. Ingen förhandsanmälan, ingen avgift.
Pysell och syssel för 2-5-åringar: Lediga platser i dagklubbarna, mer info och anmälaning www.esbofor- samlingar.fi/dagklubbar
Ensam hemma efter skolan?: Lediga platser i miniorklubbarna för 7-12-åringar i Sökö kapell ti och to kl. 13-17 och Esbo domkyrkas församlingsgård må och fre kl. 13-17. Mer info & anmälaning www.esboforsamlingar.fi/miniorklubbar
Inget att göra under sportlovet?: Dagsläger i Mattby kapell för barn födda 2006-2009 må 20 - fre 24.2 kl. 8.30-16.30. Pris 70 €/barn. Ute- och inneaktiviteter, pysell, lekar, vintersport m.m. Anm. t.o.m. 29.1 www.esboforsamlingar.fi/barnla- ger. Mer info: Kira Ertman, 050 358 1014, kira.ertman@evl.fi.
Bönekvarten och andliga samtal: Olars kyrka, svenska sidan, ti. 24.1 kl. 18.30-20, Rönneberg. Vi samlas till bönestund i kyrksalen och därefter till andliga samtal i klubbbrummet.
Samlingar för seniorer & daglediga kl. 13-15: Köklax kapell ti 24.1, Ka- rabacka kapell to 26.1, Södrick kapell on 25.1.

Någon att tala med?: Öppen mot- tagning på Kyrktian, Kyrkog. 10, varje må och to kl. 10-12. Diakoni- arbetare på plats, man kan komma in i olika ärenden, beställa längre tid till självård, för utredning av eko- nomiska bekymmer m.m.

GRANKULLA
To 19.1 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Gran- lund.
Sö 22.1 kl. 12 Högmässa: Ulrik San- dell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.
Kl. 12 Söndagskola: i Klubb 97, Pippi dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll

dagskonsert i kyrkan "Mummi 100-Suomi 100".
Kalevi Kiviniemi, orgel; Maria Kettu- nen, mezzosopran; Jyrki Korhonen, bas och Hans-Otto Ehrström, piano. Programblad 20€ till förmån för Kauniola sjukhus.
Ti 24.1 kl. 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30-11 Diakonimottagning: och brötdutdelning.
Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 18 Damkören Grazia: i övre bras- rummet, Heli Peitsalo.
On 25.1 kl. 13.30 Kyrkosyfoörenen: i övre brasrummet.
Kl. 18.30 Drama Luther i enrum: med Johan Fagerudd i kyrkan.
To 26.1 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Gran- lund.

KYRKSLÄTT
Effa på Lyan för åk 3-4: fredagar kl. 13-16. Prästgårdsbacken 2. Info Janne Strömberg, 0400 828 457.
Högmässa i Kyrkslätt kyrka: sö 22.1 kl. 12. Efter högmässan kaffe i koret. Folke Helenius och Kaj Lin- dedahl berättar om Gideoniternas bibelarbete. Höglund, Punt.
Sång och bön: må 23.1 kl. 18.30 i koret i Kyrkslätt kyrka.
Föräldra-barn: tisdagar kl. 9.30-11.30 på Lyan.
Piispala skriftskolans föräldrasam- ling: on 25.1 kl. 18.30-20 på Hörnan.
Måndagsgruppen: måndagar kl. 10-13 på församlingshemmet.
Tisdagsgruppen: tisdagar kl. 10-14 i Prästängan.

Stick- och virkcafé: onsdagar kl. 18-20 på Församlingshemmet, sal 6.
Biljard&Chill på Hörnan: onsdagar kl. 15-17 för ungdomar i åk 7 och äldre.
Lopporget i Gesterby: öppet ons- dagar kl. 15-17, Silverhagen 6.
Knatterytmik för föräldrar och barn i åldern 0-3 år: torsdagar kl. 9.30-11.30 på Lyan.
Onsdag 25.1 stänger vi kl. 13.45 pga. personalutbildning.
Kyrkoherdeämnet: öppet må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svens- ka.forsamling@evl.fi. Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
Sö 22.1: Gudstjänst kl 11 i SvH, Inka-Riina Valtonen, Anna Arola
Ti 24.1: Mammor, pappor och barn kl 10-12 i SvG
Ti 24.1: Tisdagsklubben kl 13.30-15.30 SvG
Ons 25.1: Onsdagskaffe kl 13, OBS. Vi träffas på Tampereen taidemuseo och besöker Essi Renvall-utställningen. Efteråt kaffe i Amurin Helmi.
Ons 25.1: Familjegruppen Fammis kl 15.30-17.30 i SvG, diakonen Essi är med.
Ons 25.1: Skriba för vuxna kl 18 i SvH. Vi läser Patrik Hagmans bok Söndagskola för vuxna. Kyrko- herden Kim har böcker med sig (pris 15 €). Knytkalas.

VANDA
Högmässa: sö 22.1 kl. 10 i S:t Lars kapell. M. Fagerudd, A. Ekberg.
Ingen mässa: i S:t Martins kapell.
Family Café med ekumenisk bön: sö 22.1 kl. 15, Kaivosvisti försam- lingshem, Kaivosvoudint. 3, K. Andersson
Pysellcafé: må 23.1 kl. 13-16, ef- termiddagsklubb för barn i åk 3-6 i klubbtrymmet, Strömfårav. 13.

Pysellcafé: ons 25.1 kl. 13-16, ef- termiddagsklubb för barn i åk 3-6 i Kornvägens klubbtrymme.
Ungdomskväll: ons 25.1 kl. 18 i Ba- garstugan.
ViAnda-kören: övar ons. 25.1 kl. 12 på Helsinggård, Konungsvägen 2.
Familjecafé: i samarbete med Folk- hälsan to 26.1 kl. 9.30 -12 i klubb- trymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13.
Sottungsby-Håkansböle pensio- närskrets: to 26.1 kl. 13 i Håkansböle kyrka.
Konstgrupp med andligt innehåll: startar 26.1 kl. 16.30-18.30, För- samlingens utrymme, Vallmov. 5 A, vän. 2. Anmälan till diakon Heidi Salminen 050 3301828.
Pastorskansliet håller tillsvidare öppet må-fre kl. 9-12.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA
Högmässa/gudstjänst sö 22.1: Kl. 10 Ekenäs kyrka, Wilman, Burgmann.
Kl. 12 Bromarvs kyrka, Cleve, Burgmann.
Kl. 18 Snappertuna kyrka KVM, Wilman, Nygård.
"Luther i enrum": må 23.1 kl. 19 i Ekenäs FH. Skådesp. Johan Fage- rudd. Bilj. 7 € (inkl. kaffe o. dopp).
Ung gudstjänst: on 25.1 kl. 19 i Ekenäs kyrka, Wikström.
Info: www.ekenasnejdensfor- samling.fi

INGÅ
Keltisk mässa: sö 22.1 kl 18 i Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burg- mann.
Bibelgrupp: må 23.1 kl 18.30 i Prästgården. Hellsten.
Församlingsträff: ons 25.1 kl 14 i Prästgården. Taipalus, Sjöblom.
Musikstund för 5-6-åringar: ons 25.1 kl 16.30 i församlingshemmet källarvåning. Marina Högstrom.
Familjecafé: to 26.1 kl 9.30-12 i församlingshemmets källarvåning. Eklund.

KARIS-POJO
Högmässa/gudstjänst; Sö 22.1: kl. 10 i S:ta Katarina kyrka, Karis.
Kl. 12 i S:ta Maria kyrka, Pojo.
Kvällmässa; On 25.1: kl. 19 i över salen i S:ta Maria kyrka, Pojo.
Mera info: www.karis-pojofor- samling.fi

ESBO STIFT

LOJO
Sö 22.1. Gudstjänstbesök till Pu- sula kyrka: Gudstjänsten börjar kl 12. Vid behov av skjuts kon- takta Raimo Kuismanen tel 044 3284357 raimo.kuismanen@evl. fi. Skjutsen startar kl 10.30 från Virkby kors, längs Maksjokivägen, och Lojo kyrkoplan mot Pusula. Avfärd startar kl 14 från Pusula.
Sö 5.2. kl 13: Kyndelmässoda- gens högmässa i Virkby kyrka. Konfirmanderna medverkar. Kyrk- kaffe och kyrktaxi.
Ti 7.2. kl 13.30: Svenska kretsen samlas i Virkby kyrka. Taxi.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND
Pargas församlingssdistrikt: Sö 22.1 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Heikkilä, Lehtonen.
On 25.1 kl. 18: Veckomässa i Pargas

kyrka, Heikkilä, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling: Sö 22.1 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Granström, Ollila.
Korpo kapellförsamling: Sö 22.1 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling: Sö 22.1 kl. 11: Gudstjänst i Houtskär kyrka, Heikkilä, Heikkilä.
Inio kapellförsamling: Sö 22.1 kl. 11: Högmässa i Inio kyrka, Vuola.

ÅBO
to 19.1: kl. 18 Bönegruppen, Aurelia
sö 22.1: kl. 12 Högmässa med konfir- mation, Domkyrkan. Wahrman (pred), Björkgren (lit), Danielsson, Lempa
ons 25.1: kl. 12 Frukostklubben, Svenska Klubben (Aurag. 1)
kl. 13 Café Orchidé, Aurelia
kl. 18 Veckomässa, Aurelia. Mullo, Da- nielsson
to 26.1: kl. 18 Bibelsamtalsgruppen, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
3 sö e trettondagen, 22.1: Gemensam gudstjänst kl.10.30 i Eckerö kyrka. Märten Andersson

JOMALA
http://jomala.evl.ax
Sö 22.01 kl.11.00: Högmässa S Ång, E-H Hansen, A Karlsson
Fr 27.01 kl.18.00: Fredagsmässa S Ång, F Erlandsson ,S Wine ,A Karlsson

MARIEHAMN
21.01 Katolskmässa: kl. 10 i S:t Märten.
22.01 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, G S, J.D.
Gemenskapsdagarnas mässa: kl. 15 i S:t Märten. Servering.
26.01 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans, G S, G.K.
Sopplunch: kl. 12 i församlingshemmet. Pris 7€.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ
Söndag 22.1 kl. 11.00: Cafégudstjänst i Sunds församlingshem. Outi Laukkanen, Pipsa Juslin.
http://sund-wardoforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
To 19/12.00: Närståendevårdarträff i Församlingshemmet.
To 19/12.00: Projektkörens och 19.00 Kyrkokörens övning i församlingshem- met.
Sö 22/12.11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.
Sö 22/12.11.00: Söndagskolstart i För- samlingshemmet.
Må 23/12.11.00: Korsbäck missionssyföre- ning i Bygårdan.
Må 23/12.15.00: Handkraft för ungdomar i Församlingshemmet.
Ti 24/12.10.00: Föräldra-barn-gruppen i Församlingshemmet.
Ti 24/12.13.00: Taklax missionssyförening i Bönehuset.
Ti 24/12.18.00: Kyrkans barntimme i Taklax bönehuset.
Ti 24/12.19.00: Träffpunkt i Taklax bö- nehuset.
Ti 24/12.19.00: Kyrkofullmäktige i Försam- lingshemmet.
On 25/12.13.00: Harrström sjömans- missionssyförening i Andelsbankens Klubblok.
To 26/12.13.00: Molpe missionssyförening i Bykyrkan.

KRISTINESTAD
kristinestadsvenskaforsamling.fi
Ekumenisk bönssamling: fr 20.1 kl 19 i L:fjärds förs.hem
Kvällsmässa: lö 21.1 kl 18 i Dagsmark bönehuset, Saارين
Gudstjänst: sö 22.1 kl 10 i L:fjärds kyrk- sal, Saارين, Rosengård
Lovsångsmässa: sö 22.1 kl 18 i K:stads förs.hem, Eklöf, lovsångsgruppen, servering
Bibelsamtal: sö 22.1 kl 18 i L:fjärds förs. hem, Saارين
Pensionärsamling: on 25.1 kl 11:15 i K:stads förs.hem, Sara Bondegård berättar om Hoppets Sjäernas resa till Lettland och Litauen. Lunch
Pensionärsamling: to 26.1 kl 11 i Sideby, samma program som ovan. Transport 0400-763325
Kyrkokörsövningarna inleds: to 26.1 kl 19 i L:fjärds förs.hem. Nya sångare väl- komnas med!

KALLELSE

Medlemmarna i **Garanti- föreningen för Evang- eliska folkhögskolan i Svenskfinland rf** kallas härmed till ett extra föreningsmöte torsdag 2 februari 2017 kl 18 på Evangeliska folkhögskolan, Vasa campus, Strandga- tan 21-22, Vasa.
Ärende: Avyttrande av fastighet, del av tomten 1001/6 i Vasa stad.
Styrelsen

Res på svenska med OT

Almuñécar

Sköna dagar på Spanska solkusten. Möjlighet att delta i utflykter. Resor 12-20.2 och 26.3-5.4.

Rundresa i Portugal

En rundresa i västra Europas minst utforskade land. Resa 17-25.3.

Solkusten - Madrid

Njut av sköna dagar i Almuñécar och avsluta med tre nätter i Madrid. Resa 26.3-7.4.

Barcelona-Franska Rivieran

Storstaden Barcelona, furstendömet Andorra och Europas äldsta turistmål - Franska rivieran. Resa 7-14.4. Några platser kvar!

Gardasjön

Norditaliens vackra turkosa juvel. Resa 18-24.4.

Tre sjöar, fyra länder

Panoramavyer och vackra landskap kring alpernas sjöar. Resa 26.4-2.5.

Sloveniens strandpärlor

Sex nätter på fyrstjärnigt hotell direkt vid Adriatiska havet. In- tressanta utflykter i Slovenien och till Kroatien. Resa 3-9.5.

Holland

Vårens blomsterprakt i Holland med Amsterdam, Keukenhof och Den Haag. Resa 20-24.5.

Beställ resekatalogen med vårens resor!

Dessa och många fler resor på vår hemsida:

www.ot-resor.fi
06-318 4000

MUSIKKURS VASA

Bluegrasskurs på Efo

Nyfiken på bluegrass, eller redan övertygad och ivrig att lära dig mer? Ett tillfälle att bekanta sig med och fördjupa sig i bluegrassmusiken och dess typiska instrument banjo, mandolin och

gitarr ordnas på Evangeliska folkhögskolan i Vasa under tre veckoslut i mars-april. Kursledarna kommer från Texas och är bluegrassduon **Katy Lou** och **Penny Lea Clark** (se bilden) från gruppen The Purple Hulls. Kurserna riktar sig både till nybörjare och längre

hanna och innehållet anpassas till deltagarnas nivå och behov. Kursdeltagarna kommer också att spela tillsammans i band. Om intresse finns blir det också undervisning i stämsång. Kurserna hålls 11-12.3, 18-19.3 och 1-2.4. Man kan delta i en eller fle-

ra av kurserna helt enligt önskemål. Undervisningsspråket är engelska. Kurshelheten avslutas med en gemensam konsert på Ritz i Vasa den 2 april kl. 17.

NÄRPES

www.narpeforsamling.fi
Närpes
Sö 22.1 kl 12: Högmässa A.Blomberg pred., Ingvesgård, S.Lindén.
Må 23.1 kl 13: Diakonismöte i Arken.
Må 23.1 kl 13: Symöte i Rangby bykyrka.
On 25.1 kl 10.30: Bönegruppen i Arken.
On 25.1 kl 18: Vinterskiftskolans föräldramöte i förs.hemmet, Sundqvist, Sjölander.
Övermark
Fr 20.1 kl 18.30: Träffpunkt för män i förs.hemmet, Leif Österros, Carling.
Lö 21.1 kl 14: Eftermiddagskaffe med program för kvinnor i förs.hemmet, Wivan Norrback, Carling.
Sö 22.1 kl 10: Högmässa A.Blomberg pred., Ingvesgård, Wikstedt.
Må 23.1 kl 13: Symöte i förs.hemmet, Carling.
Ti 24.1 kl 12.45: Minior startar i luth.bönehuset.
Ti 24.1 kl 13: Symöte i Räfsback byagård.
On 25.1 kl 13: Pensionärsamling i förs.hemmet, Marianne Liljeström, Jakobsson, Wikstedt, Carling.
To 26.1 kl 17.30: Övermark barnkör startar, G.Lindén.
Pörtom
To 19.1 kl 14.30: Seniorsång startar i förs.hemmet.
To 10.1 kl 19: Pörtomkören startar i förs.hemmet.
Sö 22.1 kl 18: Högmässa Sundqvist, Wikstedt.
Må 23.1 kl 10: Bön i förs.hemmet, Carling.
Må 23.1 kl 14.45: Junior startar i förs.hemmet.
Ti 24.1 kl 13: Karaträff i förs.hemmet, Harry Norrback, Carling.
Ti 24.1 kl 19: Varblagruppens möte i förs.hemmet.
To 26.1 kl 13: Pensionärsamling i förs.hemmet, Gunnar Särs, Sundqvist, G.Lindén, Seniorsångarna, Carling.
To 26.1 kl 16: Pörtom musikgäng startar, G.Lindén.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet.
Sö kl 14: Gudstjänst, Björklund, Brunell.
Ti kl 13: Missionssyfoereningen i församlingshemmet.
Må kl 10: Familjeklubben i församlingshemmet.
Må kl 13: Minior i församlingshemmet.
Må kl 15: Junior i församlingshemmet.
On kl 13: Träffpunkten i församlingshemmet. Minnenas knytkalas.

KORSHOLM
Alla församlingens öppna familjedagklubbbar gemensam träff: 20.1 kl 9:30 i Smedsby förs.gård med finska församlingen. Program, pyssel, musik o. lunch.
Psalmton: 21.1 kl 19 i Korsholms kyrka. Kvällen börjar i församlingshemmet kl.18. Program med Jessica Bergström-Solborg som avtackas. Servering. Kvällen fortsätter i kyrkan med inspelning av nya psalmer.
Gudstjänst: 22.1 kl 10 i Korsholms kyrka och högmässa i Smedsby försam.gård kl. 12. Lindblom o. Nordqvist-Källström.
Pensionärsamling: 24.1 kl 13 Helsinghörnan och 25.1 kl 13 Veikars pensionärs.
Morgonfrukost för kvinnor: lö 28.1 kl 9.30 på Hotell Vallonia.
Gäst: Silvia Englund, kostvetare. Tema: Bra mat. Frukosten kostar 10 €/person. Anmälan till J Emaus, tel 044 356 0530, senast ti 24.1.

KVEVLAX
Missionssymöte idag: hos Britta Westback kl 13.
Barnkören: övar to kl 18 i fh.
Kyrkokören: övar to kl 19 i fh.
Högmässa: sö kl 10, Örn, André.
Soppa o Andlig spis: varannan må kl 16 hos Kerstin o Bengt Rönn, Lamslotv.240. Vi äter dagens soppa o läser följande sö texter. Bibel med. Välkommen!
Mammalador: tillverkas ti kl 18 i konferansrummet.
Stråkriget: övar on kl 17.30 i fh, Nylund.
Karakaffe: to kl 9.15 i ds, Nylund

MALAX
Gudstjänst: sö 22.1 kl 10 i kyrkan. Norrback, Lax.
Karacafé: må 23.1 kl 10 i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

PETALAX
Fredagssamling: fr 20.1 kl. 13 i församlingshemmet. Björklund, Brunell. Kontakten medverkar. Taxi.
Gudstjänst: sö 22.1 kl. 11. Björklund, Brunell.
Minior startar igen efter jullovet: ti 24.1 kl. 13 i prästgården.
Familjeklubben startar igen efter jullovet: to 26.1 kl. 10 i prästgården.

REPLIT

Gudstjänst: Replot sö kl. 10. Kuni, Wargh.
Högmässa: Björkö kl. 12.30. Kuni, Wargh.
Diakonisyfoereningen: i Replot församlingshem startar Ti 24.1. kl.13. Välkommen med!
Andrum: Replot församlingshem on 25.1. kl. 18
"Vi över 60" pensionärsamling: i Replot församlingshem To. 26.1 kl.13. Sofie Lindvik ger "Hälsotips för dig över 60". Medverkande: M-L Örn och M. Wargh. Serveringsgrupp: Södra Vallgrund.

SOLF

Högmässa: sö kl. 10. Audas-Willman, Heidi Lång.
Söndagsskola: sö kl. 10.
Missionsvännerna: on kl. 13.
C.S. Lewis-samling: hos A. Blomberg 25.1 kl. 18.30. Läs kap. 1-2 i C. S. Lewis "Förnuft och fantasi." Nya välkomna.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Babykyrka: sö kl 13 Forslund, Andersson. Servering.
Unggudstjänst: ons 25.1 kl 18 Mäkelä, hjälpledare.
Pilgrimsmässa: to 26.1 kl 9 Forslund, Andersson.
Tyst retreat: på Alskat lägergård 17-19.2. Retreatled. Leif-Erik Holmqvist. Pris: 55€. Anm senast 6.2 tfn 06 3261 309. Info Kerstin M Borg tfn 044 4808 364.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Gudstjänst: sö kl 11 Lundström, Heikius. Barnpr. Kyrkkaffe.
SUNDOM KYRKA
Ekumenisk kvällsgudstjänst: sö kl 18 i Sundom missionskyrka. Lindblom, Heikius.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
To 19.1 kl 19: Torsdagsskolan inleder vårterminen i Punsar bönehus.
Fr 20.1 kl 15: Andakt i Essehemmet, Granlund.
Må 20: Ungdomssamling i Fyren, Öhland.
Lö 21.1 kl 9-11: Kvinnofrukost i församlingshemmet.
Sö 22.1 kl 10: Gudstjänst i kyrkan. Björk, Ravall, lovsångsgruppen. Textläsare Niclas Fagerholm, dörrvärdar konfirmandgrupp.
-kl 10: Söndagsskolstart i församlingshemmet och Ytteresse bönehus.
-kl 14: Bibelstudium i Ytteresse bönehus, Kristian Nyman. Hebr. 5-6. Servering.
-kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
-kl 18: Vi sjunger de nya psalmerna i församlingshemmet, tema nattvarden. Ravall, Cederberg, Birgitta Flinck.
On 25.1 kl 19: Frivilliga medarbetare i församlingen inbjuds till en gemenskapskväll i församlingshemmet. "Upptäck din gåva", Jan-Gustav Björk. Föreläsningsskåren, Granlund, m.fl. Servering.

JAKOBSTAD
Sö 10.30: Söndagsskola med små och stora i FC. Gemensam lunch.
11: Tvåspråkig ekumenisk gudstjänst i Schaumansalen (Campus Allegro), Simon Edwards, ledning Marko Mitronen, Patrik Hellström sånggruppen Trinity. Kyrkkaffe redan kl. 10.00.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Stefan Snellman.
16.30: Gudstjänst i kyrkan, Åstrand, Östman. OBS! Tiden.
17: Sammankomst i Vestanlidgården, Toivo Kalliokoski, Erkki Savela. Arr.: Rauhan Yhdistys r.y.
18: Tvåspråkig kvällssamling i Schaumansalen (Campus Allegro) i samband med Apologetikseminarium, Simon Edwards, Mari Osvepyan, Gareth Black, Per-Erik Wingren, Boris Salo, sång Tove och Jukka Leppilampi.
Ti 11-13: Kyrkan öppen för bön och samtal.
13: Tisdagssamling på Station I, Jan Nygård.
On 15: Gemensamt Ansvars materialutdelning i FC, andakt Salo.
To 12: Oppet Hus för daglediga i FC. Inleds med lunch kl. 12. Pris: 9 €. Programstund kl. 13. Gæster: Bo-Sanfrid Höglund berättar om sin bok och sjunger tillsammans med Mikael Lidman.
19: Stickcafé i Bonäs förs.stuga.
Fre-sö 20-22.1. Apologetikweekend i Scaumansalen/Campus Allegro: Föreläsare: Simon Edwards, Mari Osvepyan och Gareth Black från Oxford (OCCA). Föreläsningar fredag kl 19, lö kl 9.30, 11, 14, 15.30 och 19. Söndag kl 9. För närmare program se Kredu.fi. Arr. Föreläsningarna i Jakobstad. Det går också att komma oanmäld och att vara med delvis.

KRONOBY

Kvinnogruppen: to 19.1 kl 18.30 i fh, Lillian Peltoniemi
Högmässa: sö 22.1 kl 10.00, Ventin, Ellfolk-Lasén
Seniorcafé: må 23.1 kl 9.00, Barbro Berglund berättar om Martin Luther
Övre salens bönegrupp: må 23.1 kl 19.00 i fh
Missionssymöte (FMS): ti 24.1 kl 13.00 i fh
Läsmöte: on 25.1 kl 19.00 hos Margita och Folke Sandbacka, Libäck-Huggare-Norråras läslag
Skriftskolans föräldramöte: to 26.1 kl 19.00 i fh, både för konfirmander och föräldrar, viktig information om läget
Dagklubben: lediga platser finns ännu

LARSMO

Lö 21.1 kl. 19 Sammankomst: i kyrkan, Stig Andersson. Kaffeservering i församlingshemmet. Arr: Bosund bönehusförening.
Sö 22.1 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Victoria Enkvist, sång Eivor och Nils Johansson. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Vikarholmen.
- kl. 18 Finsk mässa: Sjöblom, Enkvist. Kyrkkaffe.
Ti 24.1 kl. 13.30 Sjöföreningen i Västerby bönehus: terminsstart.
Ons 25.1 kl. 13 Stick-in café: i Holm bönehus: terminsstart.
- kl. 13 Sjöföreningen i Furugården: terminsstart.
To 26.1 kl. 19 Karasamling: vid Inremissionshemmet.

NEDERVETIL

Kyrkokören startar: to 19.1 kl. 19.00.
Gudstjänst: sö 22.1 kl. 10.00 i fh, Store, Smedjebacka.
Läsmöte: sö 22.1 kl. 13.00 Skriko läslag hos Marja-Leena och Ossian Wassborr.
Minior: må 23.1 kl. 17.30 i fh.
Bön: må 23.1 kl. 19.00 i fh.
Läsmöte: ti 24.1 kl. 18.00 Pelo läslag hos Barbro och Dennis Forsell.
Symöte: on 25.1 kl. 13.00 i fh.
Andakt: to 26.1 kl. 14.15 i Terjärv Vårdcenter, Store.
Gemenskapskväll: sö 22.1 kl. 18.00 i fh, Gun-Maj Näse, tema: Guds omsorg, Kyrkokören med Sonja Smedjebacka.

NYKARLEBY

NYKARLEBY
Fre 27.1 kl 19 "Luther i enrum": Nykarleby fh, Johan Fagerudds monolog om Martin Luther
Föreläsning utgår ti 31.1 kl 9-16: Jakobstads museum, Rosenlund o Källby. Anmälan/info: Monica, 040 868 7053 el.

LEDIG TJÄNST

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING
lediganslår en tjänst som
FÖRSAMLINGSSEKRETERARE
på deltid 55 % (20 h/vecka)
att sökas senast fredag 3.2.2017 kl. 15

Sökande bör vara konfirmerad medlem av den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Av församlingssekreteraren krävs minst andra stadiets examen, goda kunskaper i tal och skrift i svenska och nöjaktiga kunskaper i datateknik och erfarenhet av sekreteraruppgifter. Kännedom om församlingsarbete räknas som merit.

Lön enligt kravgrupp 403. Föreläsningrådet iakttar en fyra månaders provotid för den som väljs till tjänsten. Tjänsten besätts så fort som möjligt. Ansökningar riktas till Föreläsningrådet i Vanda svenska församling, PB 69, 01301 Vanda, besöksadress Vallmovägen 5 A, 2 vån. Ansökningshandlingarna kan även skickas elektroniskt till vandasvenska@evl.fi.

Närmare upplysningar om uppgifterna tillhörande tjänsten ger kyrkoherde Martin Fagerudd
050 - 4661183.

pastorskanslierna.
CENTRUM
Fr kl 9.30 Föräldra-barngrupp: Kovjoki bönehus, även 27.1, därefter varannan vecka
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: fh. Sandvik, Ringwall
Må kl 18 Kenyaminationen: fh, Sandvik
Ti kl 13 FMS-mission: fh
-kl 14 Eftermiddagsträff: Kovjoki bönehus, Gun-Lis o Lars Smeds
MUNSALA
Sö kl 12 Högmässa: Sundstén, Lönnqvist
-kl 14 Årsmöte: Slef Pensala, bönehuset
Ti kl 16 Cantare: fh, alla barn välkomna med o sjunga
-kl 19 Missionskafé: Pensala bönehus, Hjärdis Förars
On kl 13.30 Symöte: prästg.
To kl 18 Sjung o le: Jusilla byagård, Sundstén, allsång
JEPPO
Sö kl 10 Gudstjänst: Sundstén, Lönnqvist, Linda Andtbacka sång
-kl 10 Söndagsskolstart: fh, varje sö, utom vid familjegudstjänster
Ti kl 18 Bibelsits: fh, välkomna
On kl 19 Kyrkokörsstart: fh

PEDERSÖRE
www.pedersoreforsamling.fi
Andakter:
- Fr 14 i Pedersheim, Purmo församling
- Må 13.30 i Flyngårdets pensionärshem, Eklund
- To 26.1 kl. 17.30 i Pedersheim, Källby fridsförening
Ungdomssamling: Stängt både i Bennäs och Purmo pga UK
Högmässa: Sö 10 med nattvard i kyrkan, lit. Stefan Erikson, pred. Hans Häggblom, Sandstedt-Granvik, textläsare Krister Mård, dörrvärdar Östensö
Sammankomst:
- Sö 15 i Flyngårdens bönehus, Kristian Gäddnäs
- Sö 18 i Kyrkostrands församlingshem
Symöten:
- Må 13 i Forsby bykyrka och kl. 13 i Kyrkhemmet i Bennäs, Erikson
- Ti 13.30 i Hedbo seniorboende, Emet och kl. 13.30 Karby-Sundby i Sundby byahem
Terminsstarter:
- Häftisklubbarna v, 4, samma platser och tider som hösten, se webbsida
- Söndagsskolorna: 22.1 kl. 10 Lövvö bönehus, 10 Lepplax bykyrka och 11 Flyngårdens bönehus

PURMO

Sö 22.1 kl 10: Högmässa i kyrkan, Portin, Granvik.
-kl 10: Söndagsskolstart i kyrkhemmet.
Må 23.1 kl 19.30: Salamugruppen i kyrkhemmet.
On 25.1 kl 19: Mariamoment i prästgården.
-kl 19: Slef Emaus årsmöte i Föuskällarn vid Lassfolk.

TERJÄRV

Planering: av finska verksamheten våren 2017, to 19.1 kl 18 förs.h. Välkomna!
Föreläsningshemmet stängt: fr 20.1 pga städning.
Gudstjänst: sö 22.1 kl 10, khden, kantorn.
Finsk högmässa: sö 22.1 kl 12, khden, kantorn.

KUNGÖRELSER

KYRKAN I HELSINGFORS

Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder torsdagen den 26 januari 2017 klockan 18 i Föreläsningarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 18.1.2017 framlagd på anslagstavlor vid Helsingfors församlingars pastorsexpeditioner och på den kyrkliga samfällighetens anslagstavla, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 9 januari 2017

Ordförande

KYRKAN I ESBO⁺
Esbo kyrkliga samfällighet

KUNGÖRELSE

Gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 25 januari 2017 kl. 18.00 i Esbo stads fullmäktigegård vid Esbogatan 5.

Ärenden

1. Val av ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige
2. Val av vice ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige
3. Val av medlemmar i gemensamma kyrkorådet
4. Val av personliga suppleanter för medlemmarna i gemensamma kyrkorådet
5. Val av vice ordförande för gemensamma kyrkorådet
6. Avsked från suppleantskapet i utvärderingsdirektionen; Anja-Riitta Luoma
7. Personalprogrammet för åren 2017-2021
8. Programmet för det gemensamma församlingsarbetet för åren 2017-2021
9. Fastighets- och lokalprogrammet för åren 2017-2021
10. Esbo kyrkliga samfällighets kommunikationsprogram för åren 2017-2021

Kungörelsen och föredragningslistan är framlagda 18-25.1.2017.

Esbo, 10.1.2017

Stig Kankkonen
Ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Svensktalande ungersk familj med två små barn söker en hyresbostad för en längre tid i Helsingfors från och med våren 2017. Föräldrarna forskar vid Svenska social- och kommunalhögskolan. Vi har inga husdjur. Vi berättar gärna mer om oss, ta kontakt med Laszlo Vincze på tel. nr 0443002005 eller per e-post laszlo.vincze@helsinki.fi

Ung, skötsam kvinna söker hyresbostad (1 rum+kv+br) i huvudstadsregionen. Hyra max 600€. Tel. 040 8779984, Julia.

Ungt par med kissekatt söker hyrestvåa i Hfors. Garanti Vänl.svar kv 0469537960

Skötsamt, rökfritt gift par söker 2-3 r+k i Helsingfors (gärna centr.) Tel: 0503783476 /Petter

UTHYRES

Uthyses 28m2 ytreoverad etta med balkong i Södra Haga. Lägenheten är i tredje våningen. Huset är försett med hiss. Icke för rökare eller djur. Goda förbindelser ca 15 min till centrum. Ring Eija 050 3200432.

Esbo, Mattby/Irisvik. Två i perfekt skick med stor balkong. Ledig 1.3. Tel: 045-6503820.

Esbo Gäddvik 2r+k 50m2 + sol.ingl.balk.Nyrenov.Nära köpcentr. tfn 040-5743480

Välskött, ljus tvåa i Vasa centrum, diskmaskin, många skåp. Husdjur tillåts. Hyra 630 €, vatten 18 €. Tel: 044-3174180

ETTA 34kvm med balkong i centrala Åbo, Humlegårdsgatan 5. Tel: 0400-720097 epost: ostman.gerd@gmail.com

KÖPES

DÖDSBON.
Köpes hela inredningen och ev. bostaden. Också tömning och efterstädning. Tfn: 0400 430 518

Visste du att...

du kan lämna in din hyresannons via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

Prästgårdens urmoder i radioandakter

En driftig kvinna som mötte omvärlden med stadig blick – i sju Andrum i Radio Vega möter vi Katarina von Bora, Martin Luthers hustru.

Marina Motaleff har gjort andaktsserien som består av historiska berättelser om Katarina von Boras liv och om hennes betydelse för reformationen. De innehåller också dramatiserade inslag.

Katarina von Bora var en nanna som inspirerad av Martin Luthers lärar lämnade klostret.

– Hon ville gå ut i det riktiga livet eftersom hon kände att hon hade mer att ge, säger Motaleff.

Två år efter att hon lämnat klostret gifte sig Luther med henne – bland annat för att glädja sina föräldrar och för att reta upp den katolska kyrkan. Det har också sagts att Luther inte gifte sig av kärlek, utan för att han kände medlidande med Katarina von Bora.

– Många var chockade och kritiserade Luthers val av hustru, men faktum var att de blev oerhört lyckliga. Ett år efter bröllopet skrev han i ett brev att han inte skulle byta ut henne för något i världen och i breven han

KATARINA VON BORA avporträtterad av Lucas Cranach den äldre. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

skrev till henne genom åren framkommer det hur mycket han uppskattar henne.

Den första prästgården I och med att Katarina von Bora gifte sig kom ett nytt

element in i hennes liv: Oro. I klostret behövde hon inte oro sig, men som gift kände hon ofta oro för familjens ekonomi, för sin man och för barnen.

Paret levde i Lutherhaus, ett hus som de fick i bröllopsgåva och som tidigare varit ett augustinskt kloster. Hushållet var stort – Martin Luther och Katarina von Bora fick sex barn tillsammans, men till familjen hörde också åtta adopterade syskonbarn. Dessutom bodde också inackorderade studenter i huset, och man erbjöd ofta mat och husrum till gäster som kommit för att träffa Luther.

– Lutherhaus kom att bli ett exempel för hur prästgårdar borde fungera. von Bora samlade människor omkring sig, tyckte om dem och tog hand om dem. Hon tog också hand om Luther, som nog inte var så lätt att leva med.

Förebild för kvinnor

Marina Motaleff säger att hon fascinerats av berättelserna om hur Katarina von Bora brydde sig om människor.

– Det är intressant, med tanke på hur mycket arbete hon hade.

Enligt Motaleff motsvarade Katarina von Bora inte

dåtidens kvinnoideal.

– De andra nunnorna höll huvudet nerböjt och blicken nedslagen, men hon tittade alltid rakt på människor. Kvinnor på den tiden förväntades inte uttrycka sin åsikt, men hon sade ofta vad hon tyckte och tänkte.

Katarina von Bora hade också betydligt mer utbildning än vad som var vanligt för kvinnor. Under åren i klostret hade hon lärt sig läsa och skriva och hon hjälpte ofta Luther med bearbetningen av hans texter. Klostertiden hade också lärt henne mycket om medicinska örter.

– Hon hjälpte många när pesten kom och var inte rädd. Den yngsta sonen blev läkare och sade att modern var hans främsta förebild.

– Katarina von Bora är en förebild för kvinnor. Hon var en duktig människa och orädd när det gällde att tampa med auktoriteter, inte minst när hon fick kämpa för att få bo kvar i Lutherhaus efter Martin Luthers död.

ERIKA RÖNNGÅRD

Andaktsserien sänds torsdagkvällar ca kl 19.15 i Yle Vega. Avsnitten finns tillgängliga på Arenan i 30 dagar – där kan man också höra seriens första del som sändes 12.1.

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

RESOR • **Friman**
RESOR • MATKAT • TRAVEL

21.3-4.4	Teneriffa - Playa de las Americas
31.3-2.4	The Book of Mormon på Chinateatern Sthlm
20-23.4	Mamma Mia! The Party i Stockholm
6-13.5	Leros - skivresan med Monika Fagerholm
13-17.7	Läckö Slottopera "En turk i Italien" av Rossini. Opera- och sommarresa till Sverige med ciceron Bernt Morelius
6-9.7	Sommarresa till Utö och Jurmo Bokfest
15-20.7	Dansbansveckan i Malung
7-10.9	Matfestivalen på Ösel
11-18.9	Skottland och de vackra öarna utanför Skottlands västra kust
16-23.9	Leros - essäresa med Merete Mazzarella
30.9-7.10	Leros - "Vandra i Göran Schildts fotspår"
14-21.10	Leros - Matkulturressa "Det egeiska köket"

frimanresor.fi Tel Hangö 019 - 248 1004
Sandövägen 23, 10900 Hangö Tel Ekenäs 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

Gullvivan

Eget hem i Gullvivan

Gullvivan är ett senorhus som drivs av Stiftelsen för Arbetets Vänner Huvudföreningen. Enligt stiftelsens stadgar skall hyresgästen vara svenskspråkig pensionär. Huset finns på Kyösti Kallios väg 3, Brändö, Helsingfors.

Gullvivan är avsett för självständigt boende och har 31 lägenheter. Förutom sin bostad har hyresgästerna tillgång till ett stort kök, matsal och bibliotek.

I bostadshyran ingår också tillgång till bastu och tvättstuga. I varje lokal finns en alarmklocka och brandvarnare.

Hör för Dig för lediga bostäder! Intresserade är välkomna att bekanta sig med Gullvivan, och anmäla sitt intresse för lediga bostäder till Tuula Mervasto.

Förmånlig lägenhet 23,5m² nu ledig.

Kontakt: Tuula Mervasto
tuula.mervasto@scansolar.fi tfn 050 516 3182

FORDRINGSÄGARE
EN FÖRESTÄLLNING MED GÖREL CRONA,
JOHAN FAGERUDD OCH JOHAN HEDENBERG

7 & 8.2 KL 19
GÄSTSPEL

ÖZZ NÛJEN
25 & 26.4 KL 19

ÄR RIKARD III
Se Özz Nûjen göra alla roller i det klassiska dramat Rikard III, fritt efter William Shakespeare.

RIKSTEATERN

INGVAR!
En musikalisk möbelsaga

BIJETTSLÄPP 1 FEBRUARI
PREMIÄR 9 SEPTEMBER

WASA TEATERS BIJETT KASSA | SANDÖGATAN 7 | 06-3209330 | ÖPPEN TI-LÖ KL 12-14.30 & 15-17
BIJETTER OCKSÅ FRÅN STUDIOTICKET, NETTICKET.FI | WWW.WASATEATER.FI

INKAST FREDRIK PORTIN

Lidande i bra gudstjänster

DET ÄR inte alltid lätt att avgöra hur en bra gudstjänst ska se ut. Många präster och lekmän kommer med sina egna förslag och av den anledningen kan man se en stor mångfald av olika uttryck för gudstjänstlivet i Borgå stift. Det är naturligt att det blir så eftersom lokala variationer kräver att gudstjänsterna ser olika ut – församlingarna är helt enkelt olika. Däremot finns det en viss tendens som ibland genomsyrar vissa gudstjänster, som jag hävdar alltid kommer att bidra till dåliga gudstjänster, trots att de på ytan verkar genomtänkta och välorganiserade.

JAG BLEV MEDVETEN om denna nedbrytande tendens när jag nyligen flyttade till en annan stad. Nära mitt nya hem finns en församling som regelbundet firar gudstjänst, och den första söndagen var jag full av iver. Men iver ersattes ganska snart av en olustig känsla. Trots att allt såg bra ut och liturgin var någorlunda bekant, var det något som kändes fel.

Jag insåg efteråt att anledningen till min olustighetskänsla var att gudstjänsten uttryckte det som teologen Johann Baptist Metz beskrev som "bourgeois" kristenhet. Det är en form av kristenhet där tro endast berör min personliga relation till Gud och där kyrkan primärt förstås som en producent av tjänster som tillfredsställer mina personliga andliga behov. Gudstjänstens syfte blir därför att bekräfta min individuella strävan och att skapa en estetisk atmosfär som tillfredsställer den kristne som andlig konsument.

Metz betonar att det som saknas i en sådan kristenhet är de formativa förutsättningar som väcker hängivet engagemang för världens lidande. När ens egna andliga och estetiska behov är av primärt värde, tvingas man aldrig att konfronteras med dem som vi kristna är kallade att i ord och handling visa kärlek. När lidandet hålls på avstånd, lyckas man därför inte samla den empatiska styrkan som krävs för att kunna engagera sig för det goda.

KRISTNA BEHÖVER BLI konfronterade av det lidande som andra, mindre lyckligt lottade människor, dagligen tvingas uppleva. När vi organiserar och planerar våra gudstjänster bör vi därför undvika att göra dem så välpolerade att allt uppseendeväckande lidande rensats bort – om vi inte vill leva i en andlig slummer.

Jag håller därför med Metz. Bara när kyrkan förmår vara en arena där världens lidande inte endast utgör en stund av eftertanke, utan där den framhålls som den primära teologiska angelägenheten, kan kyrkan ha ett existensberättigande. Samma gäller även gudstjänsten. Bara där världens lidande lyfts fram kan vi finna en bra gudstjänst.

Fredrik Portin är präst som försöker bli teolog.

”När vi organiserar och planerar våra gudstjänster bör vi undvika att göra dem så välpolerade att allt uppseendeväckande lidande rensats bort.”

RADBYTET JOHN VIKSTRÖM

Det begränsade budet

I årets första nummer av Kyrkpressen presenterades en artikel som jag hade skrivit för Teologisk Tidskrift (5–6/2016), vilket ledde till ett par insändare. Det hela började med att Kristet Perspektiv (1/2016) på nytt publicerade Bo Giertz' skrift Att tro som apostlarna. Skriften är viktig och fortfarande aktuell, eftersom Giertz försöker reda ut ett problem som hos oss alltjämt väntar på sin lösning. Därför ville jag undersöka hur Giertz går till väga.

Kvinnans ställning på nytestamentliga tid var som bekant en naturlig del av den ordning för livet i hem och samhälle som de apostoliska hustavlorna föreskrev (Kol 3:18–1:4; Ef 5:21–6:9; 1 Petr 2:13–3:7). Här förmanas kvinnorna, barnen, ungdomen, tjänarna, slavarna och rikets medborgare att lydigt underordna sig sin överhet. Denna privat- och samhällsetik tog Luther in i sin hustavla med bibelspråk för "alla heliga stånd", och den tillämpades med få undantag till slutet av 1800-talet. Därefter upplöstes denna apos-

toliska ordning steg för steg så att också kvinnorna till slut kunde regera, tala och undervisa i alla sammanhang inom samhälle, kyrka och församling. Den här utvecklingen godkändes av såväl "liberala" som "konserverativa", också av Bo Giertz.

I det här läget uppstod ett allvarligt problem: *Hur är det möjligt att med hänvisning till lagens bud om underordning (1 Kor 14:34) utestänga kvinnan från prästämbetet och samtidigt acceptera hennes jämställdhet med mannen med rätt att regera, tala och undervisa inte endast inom samhället utan också inom kyrka och församling?*

Enligt Bo Giertz gäller det gammaltestamentliga (1 Mos 3:16) och apostoliska budet om underordning, vilket motiverar talförbudet (1 Kor 14:34), endast inom familjen och vid predikan i församlingens huvudgudstjänst. Därför kan en kvinna inte vara präst. Ordet underordning betyder enligt Giertz att både kvinna och man går in under en ordning gällande "rollfördelningen" i gudstjänsten och äktenskapet. Att underordna sig skulle alltså enligt denna tolkning inte betyda att gå in under och lyda mannen utan att acceptera

en roll vid sidan av mannen. Denna rollfördelning behöver enligt Giertz inte iakttagas i samhället, emedan Bibeln tiger om den saken. Han anser således att budet om underordning inte gäller här. När aposteln med hänvisning till underordningen t.ex. förbjuder kvinnan att vara lärare (1 Tim 2:12), avser han enligt Giertz enbart det lärande som ingår i gudstjänstens predikan, och när han förbjuder kvinnan att ställa frågor vid församlingens sammankomst (1 Kor 14:35) avser han enbart det frågande som kan vara en del av en predikan. Och när aposteln kräver ordning i församlingen med hänvisning till "Herrens bud" (1 Kor 14:37) har han enbart kvinnans predikan vid huvudgudstjänsten i tankarna. Så argumenterar Giertz. Paulus skulle således avse endast ett visst slags sammankomster som motsvarar vår högmässa, ett visst slags talande motsvarande högmässans predikan, ett visst slags frågande, ett visst slags lärande och ett visst slags bud. I så fall skulle han också ha förutsatt att det enkla folket i de små husförsamlingarna var kapabelt att upprätthålla ordningen genom att upptäcka

hur några vanliga ord plötsligt har fått en mycket speciell betydelse.

Genom att ge några centrala ord (tala, lära, fråga, Herrens bud) en smal och speciell betydelse, och andra ord (bl.a. underordning) rentav en ny betydelse, samt genom att hävda att Bibeln inte uttalar sig om kvinnans ställning i samhället försöker alltså Giertz anpassa sig till den situation där han godkänner kvinnans jämställdhet inom såväl samhälle som kyrka.

Detta försök att lösa det ovan nämnda problemet leder emellertid till ett mycket större problem: I 2000 år har man inom kyrka och teologi förutsatt att Guds lag och bud gäller överallt. Men i sin skrift begränsar Bo Giertz den i fråga varande delen av Guds lag till predikan vid församlingens huvudgudstjänst och äktenskapet. Från biblisk och teologisk synpunkt framstår sålunda denna begränsning som en ganska problematisk nyhet.

John Vikström är ärkebiskop emeritus.

Den ursprungliga artikeln ur Teologisk Tidskrift 5–6/2016 kan läsas i sin helhet på kyrkpressen.fi

TOLKNING UNDERORDNANDE

Renlärighet är kärlek till medkristna

Ärkebiskop em John Vikström tar i ett referat i KP 1/2017 upp frågan om kvinnans prästämbete och frågar hur det är möjligt att utestänga kvinnan från prästämbetet med hänvisning till budet om kvinnans underordning.

Jag vill lyfta fram att underordnande (en exakt översättning av grekiskans *hypotassoo*) gäller både män och kvinnor. Det handlar inte om undertryckande utan om att gå in under en Guds ordning, inte under godtyckligt kaos. Ordet används till exempel också om varje människas förhållande till överheten (Rom 13:1). Men det finns undantag: När överheten bestämmer någonting emot Guds klara vilja och bud.

Den lutherska kyrkan i gångna tider, liksom de katolska och ortodoxa kyrko-

”Idag tycker jag mig se den lutherska kyrkan vara fångna under teologer som upphöjer sin egen teologi över gudsordet.”

samfundet och dagens ingermanländska och lettiska lutherska kyrkor, har förstått texterna i 1 Kor 14:33–34 (Herrens ord!) och 1 Tim 2:12 som så att Guds goda ordning för kyrkan/församlingen är den att en präst och församlingsledare bör vara en man.

Detta gäller kyrkan, Guds hus, men ingenting säger att det gäller all arbetsfördelning mellan män och kvinnor. Kvinnor kan bra vara chefer, ledare med mera, vilket de med framgång också är.

Den lutherska kyrkan i Finland har öppnat prästämbetet för kvinnor. Jag vill inte döma kvinnor som av uppriktigt hjärta vill tjäna Herren på de vägar som kyrkan öppnat för dem. Men jag är förvånad över att det i kyrkan inte numera får finnas präster som fungerar enligt den gamla ämbetssynen, fastän detta vore möjligt.

I år firar vi reformationens 500-årsjubileum. En av de stora kontroverserna då lydde: Skulle kyrkans högsta instans och fundament vara påvens eller Guds ord? Luther hävdade, som vi vet, det senare.

Idag tycker jag mig se den lutherska kyrkan vara fångna under nya påvar: teologer, som upphöjer sin egen teologi över gudsordet. Somliga av dem förklarar till exempel hela Bibelns urhisto-

ria från skapelsen till Babelstorn (1 Mos 1–11) som myter, och förklarar som lovliga och rekommendabla vissa saker som Guds ord fördömer. På samma sätt har Lukasevangeliets början – Marie bebådelse och julevangeliet med Jesu födelse – förklarats vara legender som plockats ihop av stoff från olika håll.

Jag är inte satt till kyrkans domare. Men jag har fått ett smärtsamt problem i min relation till den kyrka som jag tjänat i över 19 år. Men jag inser att problemet inte löses genom kärlek till renlärigheten utan genom kärlek till medkristna och medmänniskor, utan avkall på läran.

ULF EMELEUS

Pastor, fd styrelsemedlem i Kristet Perspektiv rf

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

VAL BISKOP

”Den kandidaten vinner som har bästa förutsättningarna att lösa problemet kallat kyrkans splittring.”

Meri Toivanen spekulerar i Kotimaa kring biskopsvalet i Helsingfors.

TEOLOGI JUBILEUM

Svårt att flytta på Luther

”Luther har haft ett stort inflytande i Sverige men vi är inte alltid uppmärksamma på hur kontextuell han är. Han skriver alltid in i en konkret situation. Det gör det svårt att flytta över hans förkun-

nelse till en annan tid. [...] Luther är en intressant röst i kören av kristna röster, men jag tror inte att man ska göra honom till solist i någon kyrka.”

Joel Halldorf, ledarskribent och teolog, tycker till om Luther i tidningen Budbäraren.

FÖRRA ÅRETS Disciple-konferens lockade 250 deltagare från olika håll i landet. FOTO: HENRI JÄRVINEN

Vill inspirera till liv i tro

Konferens för unga vuxna bjuder på möten över språkgränser och tips för en lärjunges vardag.

TEXT: EMELIE MELIN

– I olika tider lyfter Gud fram olika insikter till sin församling. Idag pratar många olika kristna rörelser, oberoende av varandra, om lärjungaskap. Det är också det sista Jesus säger åt sina lärjungar innan han lämnar jorden. Vi är övertygade om att Gud vill att vi lever som lärjungar, säger Benjamin Sandell, ledande studentarbetare i Finlands evangelisk-lutherska Student- och Skolungdomsmission och präst i Petrus församling.

Det började med en tanke om att samla unga från Studentmissionens olika verksamhetsorter till ett lägerveckoslut.

– Jag hade fått min lilla idé, men märkte snart att Gud ville göra något större, berättar Sandell.

Lärjunge lät lite gammal-

dags, så namnet blev "Disciple", gångbart över språkgränserna. I samarbete med Petrus församling ordnades den första Disciple-konferensen 2015.

Målet med Disciple är att nå den åldersgrupp – unga, vuxna, studerande – som växt ur kyrkans ungdomsarbete och lätt glöms bort i den dagliga verksamheten. Samtidigt är det ett livsskede där de flesta försöker bestämma sig för vad de vill göra med sina liv.

– Unga som växer upp i dag har allt fler alternativ. Samtidigt är det vanligt med en känsla av att det saknas mening. Om jag kan välja vad som helst, vad väljer jag då? säger Benjamin Sandell.

Gå på vatten

Budskapet som konferensarrangörerna vill dela är att kyrka inte bara är något som händer på söndagen, utan att man kan vandra med Jesus varje dag.

– Grundfrågan är: hur följer jag Jesus i mitt liv? säger Fredrik Kass, präst i Petrus och med i planeringsgruppen. Vi vill starta året med undervisning och inspiration för att svara på den frågan.

Konferensen tar även fasta på det konkreta: det ordnas seminarier som handlar om att följa Jesus i business och att leda som Jesus. Andra teman som lyfts upp är sanning och tro, emotionell hälsa, sex, relationen till pengar och hur vi kan höra Guds röst idag.

Temat för årets konferens är "Walking on water". Men det blir inget besök i simhallen, lovar Sandell. Metaforen kopplar till Jesus som kallar Petrus att stiga ur båten. Att leva ett liv i tro handlar om att fundera på vad man litat på och prioriterar. Här finns också en antydning om något omöjligt, tron på att Gud verkar och kan göra mer än vi själva klarar av.

Konferensens huvudtalare Tom Finnemore och James Brown kommer från en för-

"Vi hoppas få se bestående förändringar i människors liv."

Benjamin Sandell

BENJAMIN SANDELL och Fredrik Kass har varit med i planeringsgruppen för Disciple 17. FOTO: EMELIE MELIN

samling i Sheffield i Storbritannien. De har varit med om förnyelsearbete i anglikanska kyrkan och jobbat med unga och studenter.

– De får vara med om att se människor förvandlade av Jesus, säger Sandell.

Internationell atmosfär

Samarbetet mellan Studentmissionen och Petrus församling har varit lyckat. Studentmissionen har ett brett nätverk med kontakter i olika studiestäder, medan församlingen kan bidra med resurser som lokaler och personal. Samarbetet med Studentmissionens finskspråkiga gren har lett till att konferensen utvecklats.

– I en tid som den här är det otroligt viktigt att hitta mötesplatser över språk- och regiongränserna. Att hitta sätt att förstå varandra, säger Fredrik Kass.

Första året var majoriteten av deltagarna svenskspråkiga. I följande år var en betydande del finskspråkiga och deltagare kom bland annat från Jakobstad, Åbo, Kuopio och Tammerfors. Programmet går på svenska, finska och engelska. Disciple har utvecklats till ett evenemang med en internationell atmosfär. I år räknar arrangörerna med mellan 200 och 300 deltagare.

– Vi hoppas förstås att vi får inspirera så många som möj-

ligt, men antalet deltagare är inte det viktigaste utan att vi får möta Gud, säger Sandell.

Ett konferensveckoslut kan vara roligt, upplyftande och medryckande på både andligt och socialt plan. Minst lika viktig är ändå vardagen som kommer efteråt.

– Vi hoppas få se bestående förändringar i människors liv, säger Sandell.

Kan jag komma på konferens även om jag inte är speciellt aktiv i kyrkan?

– Oberoende av var du har ditt andliga hem och om du känner att du har en tro eller inte så ska du vara välkommen, säger Sandell. Vi vill tala om en Gud som älskar människorna. Vi vill inte att någon ska känna krav. Inför honom står vi alla på samma linje.

Fredrik Kass går tillbaka till bilden av Jesus och lärjungarna i båten.

– Där fanns så olika bakgrunder och berättelser, men de fick alla vara med.

Disciple 17 arrangeras 27-29.1 i Munkshöjdens kyrka, Helsingfors. Anmälan senast 22.1. Lördagens kvällsmöte är öppet för allmänheten, inträde. Söndagens gudstjänst är öppen för alla.